KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA V CELJU

REČICA OB SAVINJI MOZIRJE

Savinjske NOVICE

Glasilo socialistične zveze delovnega občine

Leto XIV
Številka 4
April 1983

Poštnina plačana v gotovini

GRAD

KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA
v Celju
Muzejski trg 1a
63000 CELJE

Praznik nas vseh!

Praznik vseh delovnih ljudi sveta bomo tudi letos delovno praznovali. Družbenoekonomski položaj v naši družbi je izredno zapleten. Ob vsem tem preprosto ne dojemamo napak iz preteklosti, pa tudi tistih ne iz sedanjosti. Posledice tega občutimo vsi. Načela samoupravnega socializma, ki naj prevladujejo v naši družbeni stvarnosti so včasih slabo uresničena in prav zato nastajajo neskladja, ki zaskrbljujejo. Samoupravni način odločanja na vseh ravneh je nedvomno največji družbeni napredek časa, v katerem živimo in delamo; žal pa še vedno ne dojemamo v zadostni meri, da je edino v tem naša bodočnost in vsa možnost hitrejšega razvoja. Samoupravljanje je kultura visokih zahtev, je stvar močne zavesti. Prav slednje pa ni povsod dovolj! To pa spodjeda dosedanje dosežke in vero v skupne moči, ki naj nas hitreje pripeljejo do lepšega življenja.

Živimo v času hudih pretresov v svetu, ti se odražajo tudi pri nas. Na vse to pa je en sam odgovor – odločno spopadanje z domačini težavami. Naši delovni ljudje so že v preteklosti velikokrat dokazali svojo pripadnost samoupravni socialistični družbi, ki so jo tudi vsa leta po osvoboditvi zavestno gradili. Prav zato so te pridobitve velikega osvobodilnega boja čvrste in nedotakljive. Nam pomenijo sedanjost in bodočnost! V zaostrenih pogojih gospodarjenja naj bo misel na to podpora in opora našim hotenjem. Kar so si priborili naši delovni ljudje v boju in miru, ne more in ne sme nihče podcenjevati. Ob vseh napakah, ki so morda pripeljale do sedanjih težav, ne moremo drugače razmišljati, kot, da se z njimi spopademo. Končno gre poudariti, da smo v naši družbi dosegli velik napredek, ki nam ga priznavajo tudi zunaj naših meja. Kar smo zgradili z lastno ustvarjalnostjo in pridnostjo, pa tudi z odpovedovanjem moramo ohraniti, to smo dolžni naslednjim pokolenjem. Vsakdo, ki hoče dobro, bo tako razmišljal.

Pred nami je zahtevna preizkušnja. V preteklosti smo znali zmagovati, trpeti in se odrekati, tudi v naprej ostanimo zavesti svojemu ponosu, ki ne more dovoljevati odstopanja in ne malodušja. Zmogli bomo tudi to preizkušnjo, vendar le s skupnim, enotnim in odločnim hotenjem! Živel praznik dela, živela enotnost delovnih ljudi!

FRANC BORŠNAK, sekretar SS ZSS Mozirje

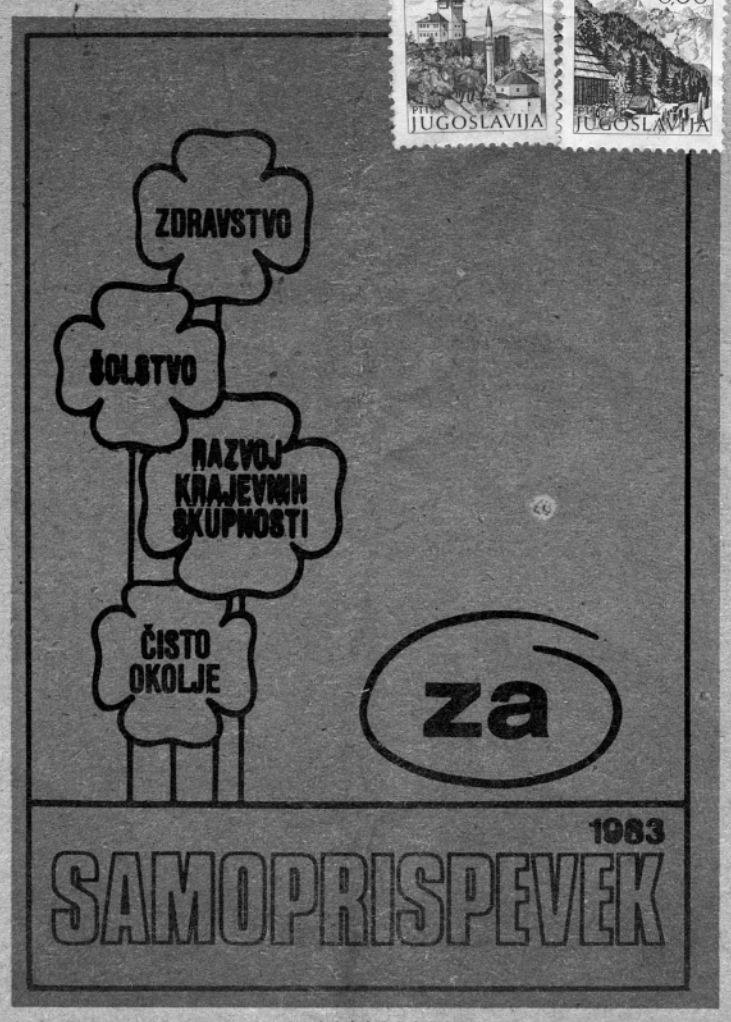

Občanom čestitamo k prazniku OF in za 1. maj!

Skupščina občine Mozirje
in njen izvršni svet,
družbenopolitične in delovne organizacije,
izdajateljski svet in uredniški odbor
Savinjskih novic

Volilna konferenca komunistov

Komunisti mozirske občine so imeli volilno konferenco, na kateri so poleg običajnih točk obravnavali poglobljeno delovanje občinske organizacije ZKS v preteklem obdobju; ocenili so sedanje samoupravne, družbenoekonomske in družbenopolitične razmere v občini in sprejeli delovne obveze za prihodnje obdobje.

Konference so se poleg članov OK in delegatov udeležili še gostje Josip Košuta, izvršni sekretar CK ZKS, Emil Rojc, sekretar MS ZKS, Milan Pugelj, Alojz Kikec in Marina Žužek, člani MS ZKS Celje. Konference so se udeležili še vsi najodgovornejši javni delavci naše občine.

Najprej je sekretar OK ZKS Mirko Strašek poročal o delu občinske organizacije ZKS, vsebino so predhodno obravnavale vse OO ZKS v občini. Podrobno so poročali o vsebinskem delu predsedstva OK ZKS in občinskega komiteja. Pri tem so posvečali posebno pozornost vprašanjem samoupravnih odnosov. Ko so spregovorili delegati in opozorili na vrsto težav, s katerimi se srečujejo pri opravljanju svojih nalog, je bilo očitno, da se nekatere pomanjkljivosti ponavljajo vedno znova; tako je ugotovitev, da manjka bazi povratna obveščenost že stara, vendar še doslej nismo dovolj storili, da bi bilo drugače. V krajevnih skupnostih se še naprej dogaja, da se komunisti obnašajo do vprašanj krajevne samouprave povečini brezbrižno, tudi o tem je bilo doslej že veliko govora. Delegat Glina je opozoril na prizadevanja ohraniti proizvodnjo na ustrezni ravni, glede tega je najslabše v TOZD Stavbeno pohištvo. Bolje so se odrezali pri izvozu, ki se uveljavlja nad načrtovanim. Opozorili so na ustreznejšo delitev prisluženih deviz ter na razkorak v cenah, ki zmanjšuje akumulativnost. Poslabšala se je obveza rednega plačevanja, kar seveda slabi plačilno sposobnost. Ob vsem tem bodo morali več storiti za nagrajevanje po delu. Eden delegatov je zahteval ostrejše mere proti tistim komunistom, ki niso dovolj zavzeti za spreminjanje razmer na boljše. Obsežno so obrazložili vzroke za neuspeh zadnjega referenduma v Glinu in ocenili pomanjkanje politične priprave za to pomembno odločitev. Ko je spregovoril delegat Smreke je opozoril na preskromno število komunistov v tej delovni organizaciji. Menil je, da je takemu stanju krivo prešibko politično delo. Predvsem je neposrednih proizvajalcev premalo v vrstah komunistov. Vse to pa ima za posledice določeno nezaupanje v delo ZK. Več bi morali delati z mladimi, da bi se stvari spremenile na boljše. Govor je bil tudi o težavah, ki tarejo Gozdno gospodarstvo Nazarje zaradi nizke cene lesne mase, kar je posledica neustrezne akumulativne predelave lesa v dolini. To seveda povzroča vrsto težav, ki zavirajo razvoj GG, predvsem pa vpliva na dohodek, preko tega pa seveda na osebne dohodke gozdarskih delavcev. Poceni surovina in delovna sila je potuha za ohranjanje obstoječega stanja. Ko so razpravljali o izvozu, so smatrali za potrebno opozoriti, da ne kaže izvažati za vsako ceno! Nekateri, ki bi lažje izvažali ne čutijo za to potrebe. Podčrtali so nevarnost, ki preti razvoju gospodarstva naše občine zaradi zastoja naložb, to pa je posledica preslabih načrtov, ali pa jih sploh ni. Poudarili so tudi potrebo po uresničevanju sklenjenih sporazumov in dogovorov, sedanje stanje glede tega je zaskrbljujoče.

Navzoči predstavniki CK ZKS in MS ZKS so poudarili opazen napredek dela komunistov v naši občini. Enotni so bili v oceni, da je konferenca vsebinsko zelo dobro pripravljena, kar pomeni prav tako viden premik na bolje. Seveda pa bodo naloge komunistov v naprej bolj obvezujoče, saj je osnovno načelo boj za skupnost. Ocenili so tudi bodoča predvidevanja v načrtih kot ustrezna in podčrtali potrebo po zagotavljanju ugleda komunistov in njihovega uveljavljanja v sredinah, kjer delajo in živijo.

Za novega člana OK ZKS Mozirje so izvolili Staneta Pozniča iz Bočne. Za člana statutarne komisije Iva Kekca in za članico nadzorne komisije Betko Gaberc.

Ob koncu so sprejeli še programsko usmeritev ZK v občini za prihodnje obdobje.

Osvobodilna fronta vodilo časa

27. aprila 1941 je bila v Ljubljani ustanovljena OF, ki letos slavi dvainštirideset let svojega plodnega delovanja. Letošnje leto je polno vrste dogodkov, ki so v zgodovini in razvoju naših narodov in narodnosti pomembni.

Aktivnost OF je neločljivo povezana z razvojem ljudske oblasti v NOB in vsem povojnem obdobju. Že septembra 1941 leta se je vrhovni plenum OF konstituiral kot Slovenski narodno osvobodilni odbor, leta 1943 pa je bil prvi zbor od ljudstva izvoljenih odposlancev slovenskega naroda v Kočevju. Širom Slovenije so bili na osvobojenih ozemljih izvoljeni na neposrednih volitvah prvi narodno osvobodilni odbori. Nova ljudska oblast, ki je zrastla iz OF je terjala neposredno povezovanje narodnoosvobodilnega boja s cilji demokratične, socialistične revolucije. Zato to ni bil le čas samo bojevanja, ampak tudi čas razmišljanja kako izkoreniniti star politični sistem, razredno oblast domačega in tujega meščanstva, kako odpraviti zatiranje in izkoriščanje, kar so najbolj občutili mali kmetje, delavci in napredno izobraženstvo. Prekaljeni v ponižanju, v kratenju njihovih socialnih pravic so v osvobodilni boj vnesli revolucionarnost in zahtevo po pravičnejši družbeni ureditvi v novi Jugoslaviji vseh narodov in narodnosti.

Trd in žilav je bil ta boj, terjal je ogromno žrtev in materialne škode, ki so jo prizadeli okupatorji ter njihovi podrepniki.

Osvobodilna fronta je bila uresničevalka samoodločitve slovenskega naroda, ustvarjalka slovenske državnosti in vodilne vloge delavskega razreda, predstavlja organizatorja povojne izgradnje, obnove ter mobilizatorja ljudi za premagovanje težav, ki so nas pestile z vzhoda in zahoda. Prekaljena je bila pot OF vendar uspešna pri uresničevanju zastavljenih ciljev; njeno nasledstvo za nadaljnji samoupravni socialistični razvoj je prevzela SZDL, kot fronta vseh naprednih sil za boljši jutri.

Z lastnimi silami in na osnovi samoupravnih odločitev bomo kovali našo srečo ter nadaljevali pot, ki jo je začrtal pokojni tovariš Tito – pot samoupravne socialistične in neuvrščene Jugoslavije.

Naj žive ideje OF!

ČOP HINKO predsednik
OK SZDL Mozirje

Počastitev našega rojaka

Le malo naših bralcev ve, da smo Slovenci in Jugoslovani dobili svojega prvega geologa iz vrst prebivalcev Mozirja. Gre za Marka Vincenca Lipolda, ki je dosegel v svojem času visok strokovni sloves v takratni avstroogerski državi. Rojen je bil 1816. leta in si je pridobil velike zasluge za rudarstvo, zato ga je Idrija, kjer je bil dolga leta ravnatelj rudnika živega srebra, izvolila za častnega meščana.

V njegovo čast je bila posebna proslava na filozofski fakulteti v Ljubljani. Udeležili so se je vsi vidni znanstveni in kulturni delavci mesta. Zastopano je bilo tudi Mozirje, v imenu rojstnega kraja Lipolda se je zahvalil predsednik SO Mozirje Lojze Plaznik za pozornost, ki se izkazuje velikemu rojaku. Akademičarka Vanda Kochanski je uvodoma podala nazorno sliko življenja velikega geologa Lipolda, za njo pa je prof. dr. Ramovš opisal delo in uspehe Lipolda na strokovnem polju. Po tej slovesnosti so odprli razstavo nekaterih del Vincenca Marka Lipolda, popestreno s številnimi slikami.

Prof. dr. Vanda Kochanski–Devide pripravlja o našem velikem rojaku knjigo, ki bo že letos izšla.

A. V.

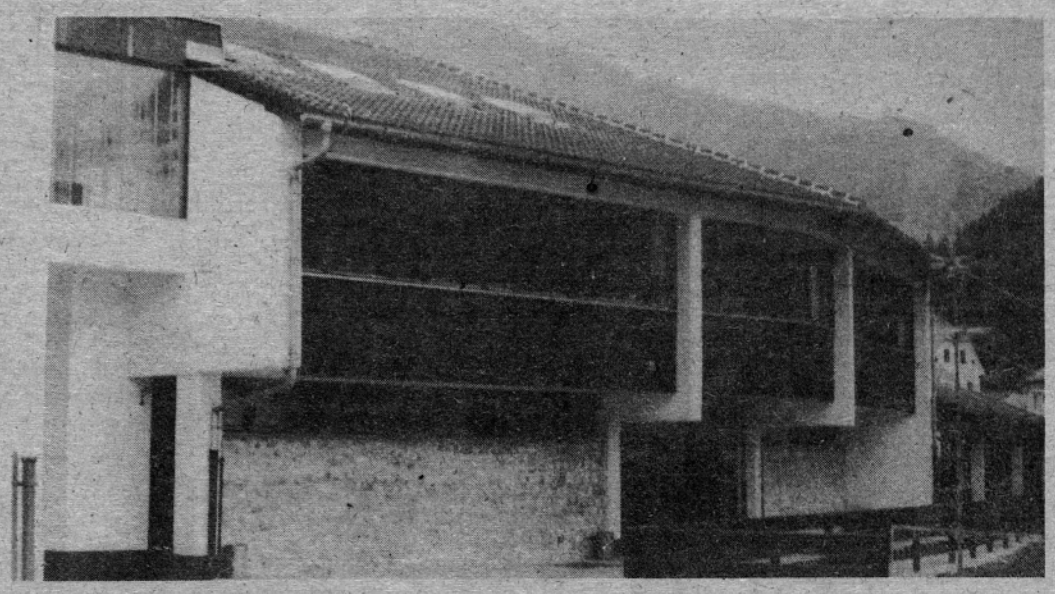

Tudi sodobna šola v Lučah je zgrajena iz samoprispevka

Prizadevanja izvršnega sveta

Načrt za tretji samoprispevek je sedaj najvažnejša naloga, s katero se ukvarja izvršni svet naše občine je povedal predsednik Franc Miklavc. Prvotni osnutki so seveda doživljali razne spremembe, pač skladno s pripombami na zborih občanov. Tako se vključuje gradnja prizidka v Šmartnem ob Dreti (večnamenski prostor in vrtec) in dograditev zastavljene postaje v Nazarjah. Dosedanji sestanki po občini so pokazali, da se občani s predlaganim načrtom koriščenja sredstev iz referenduma, če bo ta 22. maja letos uspel, strinjajo. Dokončno pa bo o tem razpravljala in sklepala skupščina občine. Ko je bil govor o zborih občanov, je predsednik Miklavc omenil slabo udeležbo ljudi, kar pa ne pomeni, da bi se zanimanje za samoprispevek zmanjšalo. Pripravljalci programa za samoprispevek pričakujejo, da bodo občani s svojim glasovanjem potrdili podaljšanje samoprispevka, ki je gotovo temelj nadaljevanja določenega razvoja v naši občini.

Zaskrbljujoče postajajo zaloge gotovih izdelkov v lesno predelovalni industriji. Seveda je takšno stanje v zaostrenih pogojih gospodarjenja še bolj usodno. V takih razmerah bi morale tržne službe delovati z vso vnemo, skratka prodaja bi morala obvladovati tržišče. V Glinu so pravkar prevzeli komercijalno dejavnost ponovno v svoje roke, doslej je delovala v okviru Gorenja. Zaloge nastajajo predvsem v stavbnem pohištvu, kar obremenjuje delovno organizacijo in seveda vpliva slabo na plačevanje delavcev. Zavedamo se, je dejal Franc Miklavc, da vsaki premiki v Glinu pomenijo vpliv na stanje v občini, saj tako ali drugače živi od lesne predelave večina prebivalstva. Da je temu tako, povedo tudi številke o dohodku Gozdnega gospodarstva, ki zaradi vsega tega vidno odstopa od prihodkov drugih podobnih organizacij v republiki. Zato bo treba kljub neuspelemu referendumu v Glinu poskrbeti za potrebno kadrovsko zasedbo. To je veliko nujnejše, kot si mnogi mislijo.

Vse kaže, da bi ta morala biti, vsaj kar se tiče potrebnih življenjskih potrebščin v redu. Vsaj takšni so obeti s strani dobaviteljev tega blaga. Pa tudi prizadevanja v kmetijstvu so že rodila sadove. Končno se je lani vložilo v to vejo gospodarstva v naši občini preko 4 milijarde starih dinarjev, od tega kar 2 nepovratno, kar pomeni razne gmotne premije. Pa tudi za pospeševalno službo je bilo danih veliko sredstev. Vse to mora vračati boljšo blagovno proizvodnjo. Seveda pa se smer nekaterih delov proizvodnje prilagaja tržnim potrebam. Tako je sedaj veliko povpraševanje po plemenski živini izven naše republike, zato se mnogi usmerjajo v to zvrst živinoreje.

Izvršni svet je temeljito proučil stanje v drobnem gospodarstvu naše občine. Na sploh sedanja stopnja kooperacije z družbenimi podjetji ne odgovarja potrebam in željam obrtnikov. Vsi odnosi so več ali manj na temelju dogovorjenih odstotkov, poglobljenih poslovnih odnosov pa ni. Seveda pestijo drobno gospodarstvo mnoge težave, o njih smo pisali v prejšnji številki. Sem spada nedvomno drago kreditiranje, obveze rednega plačevanja so enostranske in zakon ni prilagojen potrebam časa. Zato ker je več vprašanj, ki bi jih morali hitro reševati, so na izvršnem svetu zadolžili posebno skupino, ki naj podrobno prouči stanje in predlaga ustrezne ukrepe. Temu primerno bo prilagojen tudi družbeni dogovor o razvoju drobnega gospodarstva v občini. Ob tem kaže poudariti, da je v sedanjem času družbeni del drobnega gospodarstva nekoliko zapostavljen. Glede sodelovanja naše industrije z drobnim gospodarstvom pa je v občini še vedno tako, da naši obrtniki v glavnem delajo z industrijo zunaj občine, kar je posledica pomanjkanja ustreznih programov v naši industriji.

Svečanost pred spomenikom NOB na Gneču

Kurirčkova pošta na poti

Tudi letos so mladi kurirji varno prinesli torbico v našo občino. Naši so jo prevzeli pred spomenikom padlim borcem NOV v Gneču. Bilo je zelo slovesno in tudi prisrčno, saj so k temu pripomogli šolski otroci iz osnovne šole Bratov Letonja iz Šmartnega ob Paki in pa seveda učenci osnovne šole v Mozirju. Oboji so poskrbeli za kulturni spored ob predaji kurirčkove pošte. Nekdanji borci so v velikem številu prišli, tako iz velenjske, kot iz mozirske občine. Mladim je spregovoril nekdanji komandir kurirske postaje Maks Senica, ki je v imenu nekdanjih borcev pozdravil mlade in se jim zahvalil za pozornost, ki jo izkazujejo spominu osvobodilnega boja. Pripovedoval je iz svojih bogatih spominov, ko je sam opravljal posle kurirja. Slovesnosti so se udeležili tudi mnogi krajani, kar je dalo dnevu še poseben pečat pripadnosti k današnji družbeni stvarnosti. Prisotni pa so bili tudi predstavniki javnega življenja iz obeh občin.

Ko so naši kurirčki opravili svojo nalogo, so nekaj dni kasneje predali torbico vrstnikom iz občine Žalec. Tudi ob tej priliki je bilo zelo slovesno. Pred gozdno šolo v Lokah se je zbralo spet mnogo ljudi, ki so počastili spomin številnih kurirjev NOV, saj so se prav v teh krajih križale neštete kurirske poti.

Obe prireditvi je skupaj z ZZB NOV in osnovnimi šolami pripravila Zveza prijateljev mladine občine Mozirje, ki je ob tem poudarila vse jubileje letošnjega leta.

V Elkroju zadovoljni

Znano je, da je ELKROJ leto 1982 dobro zaključil. Da bi lahko bralcem o razmerah v tej delovni organizaciji kaj več povedali smo prosili direktorja Ivana Kramerja za pojasnilo.

Preteklo poslovno leto ocenjujemo kot leto z mnogimi neznankami in presenečenji. Menjali so se predpisi, ki določajo, koliko ustvarjenih deviz ostane OZD, predpisi na izvesticijskem področju itd. To vse je ustvarjalo negotovost, zaradi česar smo bili vedno v skrbeh, da se ustavijo tovarne, ki proizvajajo tkanine, da bi tako ostali brez surovin in bi bili tako prisiljeni ustaviti proizvodnjo za domače tržišče. Zaradi zgoraj omenjenih razlogov smo bili prisiljeni financirati nenormalno visoke zaloge osnovnih surovin.

Finansiranje zalog pa nam je že v letu 1982 povzročilo velike stroške, saj smo plačali cca 40.000.000 din za obresti. Glede na najnovejši družbeni dogovor o delitvi dohodka, osebnih dohodkov ter sredstev sklada skupne porabe bomo prisiljeni politiko zalog, bistveno spremeniti v tem smislu, da bomo zaloge surovin zmanjšali na novim pogojem primerno višino.

V preteklem letu smo prisluhnili družbenim in svojim potrebam ter bistveno povečali izvoz na konvertibilno tržišče. To bomo storili tudi v letu 1983. Ponovno bomo bistveno povečali izvoz na konvertibilna pa tudi na klirinška tržišča in sicer ČSSR in DDR. To so za nas poleg konvertibilnih najinteresantnejša tržišča zaradi primernih cen, ko nastopamo kot prodajalci in zanimivih osnovnih surovin, ko nastopamo kot kupci. Za usmeritev v izvoz pa govorijo še tudi drugi razlogi, kot so: zožitev možnosti prodaje na domačem tržišču, pridobivanje konvertibilnih deviz in uvoz sodobne tehnologije, tekmovanje z evropskimi konkurenčnimi firmami (ugotavljanje lastnih sposobnosti), spremljanje modnih novosti itd.

Prihodek, dohodek in fizični obseg prodaje so bili v preteklem letu doseženi in preseženi. Samokritično moramo priznati, da smo bili zato neuspešni na investicijskem področju, saj nismo uspeli realizirati nobene pomembnejše planirane investicije. Zaradi tega so naloge za leto 1983 toliko večje saj nas čakajo poleg nalog iz leta 1982 še nove naloge za leto 1983. V zadnjih letih smo stalno povečevali fizični obseg proizvodnje in kot nujna posledica tega postajajo naša skladišča gotovih izdelkov premajhna in zahtevajo naložbe v skladiščni prostor.

Tudi likalnica je postala zastarela in ozko grlo za širjenje proizvodnje. Toplotno in tehnološko energijo moramo preusmeriti na cenejši vir energije (lesni in gozdni odpadki). Nujna je nadomestna gradnja v Šoštanju. Če tudi nič več ne naštevamo si lahko predstavljamo, da tem nalogam v tem letu ne bomo kos brez pomoči bank, poslovnih partnerjev in drugih finančnih organizacij.

Glede na razmeroma dobre poslovne rezultate gledane z vidika ustvarjenega dohodka in z vidika ustvarjenega izvoza smo bili sposobni izplačevati bistveno večje osebne dohodke kot leto poprej. Dohodek in izvoz sta bila glavna kriterija, ki sta vplivala na višino osebnih dohodkov. Osebni dohodki v naši DO so bistveno večji kot je povprečje osebnih dohodkov v panogi konfekcionarjev. Naši povprečni osebni dohodki so v samem vrhu podskupine konfekcionarjev v SR Sloveniji.

Ocenjujemo, da naša DO sodi v ta vrh tudi po svoji poslovni učinkovitosti in so torej osebni dohodki le posledica nadpovprečno dobrega dela vseh oziroma izrednega dela posameznih funkcij delovne organizacije.

Zaskrbljuje nas dejstvo, da posamezni delegati v samoupravnih organih premalo upoštevajo svoje dolžnosti, ki jih imajo poleg pravic. Dogaja se, da iz neutemeljenih razlogov ne prihajajo na seje samoupravnih organov. Tudi to, da se delajo ostavke na posamezne funkcije v samoupravnih organih zaradi pritiska samoupravne baze na delegata, ali če ni bilo sprejeto določeno stališče delegata, ne bi smel biti vzrok za ostavke. Upoštevati moramo, da imamo različne interese, da imamo različne izkušnje, da od tod torej izhajajo tudi različna mnenja, ki jih moramo v procesu samoupravnega odločanja usklajevati. Usklajevati pa bo večkrat pomenilo, da bomo morali odstopiti od svojega individualnega stališča in sprejeti stališča večine.

Žoganje s kulturo

Na zadnji skupščini Kulturne skupnosti Slovenije so naši delegati opozorili na vrsto nevzdržnih pomanjkljivosti, ki jih vsebuje osnutek zakona o kulturnoumetniških dejavnostih in o posredovanju kulturnih vrednot. Pripombe pa so namenili tudi posameznim točkam dnevnega reda. Ker gre za bistvene pripombe jih bomo iz pismenih poročil skupščini delno v naslednjem povzeli.

Na predloženi osnutek Zakona o kulturnoumetniških dejavnostih posredujemo naslednje pripombe:

Osnutek Zakona daje preveč pristojnosti glede mreže kulturnih organizacij KSS, premalo pa upošteva posebnosti občinske kulturne skupnosti.

Zakon preveč poudarja le OZD s področja kulture in jemlje društvom pravico posredovanja kulturnih dobrin zlasti pri kinematografih. Menimo, da je za društva žaljiv odstavek v obrazložitvi Zakona, ki govori, da društvom ne bi kazalo zaupati posredniških poslov. Kulturna društva so bila in so še nosilec kulturne dejavnosti v večini podeželskih občin, kjer ni možnosti ustanavljanja OZD s področja kulture, zato je prav smešno, da bi jim Zakon naenkrat odvzel to, zaradi česar so ustanovljena. Menimo, da potem v Sloveniji lahko zapremo vseh 75 kinomatografov, ki so v upravljanju društev in podeželjsko prebivalstvo oropamo še tistega razvedrila, ki ga sedaj ima.

Ker je že Zakonodajno-pravna komisija predlagala, da se izdela nov osnutek predlaganega Zakona, smo mnenja, da je treba Zakon prilagoditi stanju na terenu, da je treba s črko zakona zaščititi tisto, kar se je v praksi pokazalo, da je dobro in odpraviti pomanjkljivosti.

Pripominjamo pa še naslednje: uporabniki si želijo predvsem knjige, ki človeka izobražujejo, vzgajajo in kulturno bogatijo. V knjigah iščemo poleg dobre vsebine tudi lepoto izražanja in predvsem čisti slovenski jezik. Tega pa žal v nekaterih novih izdajah in prevodih ne najdemo.

Za gledališko in glasbeno dejavnost namenjamo sorazmerno visoka sredstva in se popolnoma strinjamo s stališčem odbora glede obsežnosti programa in izbora gledaliških programov. Uporabniki zunaj kulturnih centrov smo zaradi vedno bolj zaostrenih gospodarskih razmer odmaknjeni od kulturnih dobrin, zato menimo, da bi morali gledališke in glasbene prireditve prirejati tudi za gostovanja in jih tako približati čim širšemu krogu ljudi po enotni ceni, ki naj bi bila določena s strani KSS. Sredstva, ki so namenjena za organiziran obisk in za mladinski dinar, bi naj bila namenjena tudi za gostovanja v občinah, ker bi bila tako bolj racionalno porabljena, ogleda predstav pa bi bilo lahko deležno večje število mladih. Stremeti bi morali za tem, da bi imeli uporabniki v celi Sloveniji od posrednega financiranja kulturnih programov tudi koristi in ne samo obveznosti. Morda bi tudi taka oblika posredovanja kulturnih dobrin prispevala svoj delež k skladnejšemu razvoju kulture na Slovenskem.

Sredstva namenjena za program Cankarjevega doma preveč vplivajo na izračun potrebnih sredstev KSS za leto 1983. Stopnja za skupni program je ostala v primerjavi z letom 1982 enaka, čeprav smo skupno porabo v občinah zaradi slabega gospodarskega stanja zmanjšali na minimum. Za ilustracijo naj navedemo primerjavo, da znaša program CD v letu 1983 cca 50% vse skupne porabe v občini Mozirje, ki šteje 15.700 prebivalcev. Uporabniki se upravičeno sprašujemo, ali smo res dolžni iz svojih osebnih dohodkov namenjati tolikšna sredstva samo eni kulturni inštituciji, v svojih sredinah pa moramo kulturno dejavnost, ki je že itak na nizki ravni, krčiti, saj nimamo dovolj sredstev za nakup knjig, ne za obisk prireditev v kulturnih centrih niti za pokrivanje amortizacije v društvih. Sredstva za občinski program že dve leti nismo valorizirali, prav tako nismo valorizirali programa Spomeniškega varstva niti Zgodovinskega arhiva.

Tokrat pa zares ...

Velikokrat smo pisali o potrebah po skupni recepciji za občino kot celoto. Bili so poskusi, da bi s poslovanjem pričeli, pa se je kaj kmalu ustavilo ob čereh te ali one prepreke. Med tem je seveda čas tekel in naš turizem je ponujal svoje zmogljivosti kar še da nepovezano in včasih tudi nestrokovno. Sedanja Turistična zveza naše občine je sklenila stvari postaviti na pravo mesto!

Od 1. 4. 1983 dalje posluje Zgornjesavinjska turistična recepcija v Mozirju. V času pred glavno sezono bo delala dnevno od 7. do 15. ure, ko pa bodo prilike zahtevale, pa bodo na voljo tja do 19. ure. Svoje poslovne interese so združili Zgornjesavinjska turistična zveza, Kompas, Zgornjesavinjska kmetijska zadruga, ki je tudi nosilec recepcijske dejavnosti, Turist Mozirje, Paka, TOZD RTC Golte in Obrtno združenje občine Mozirje.

Namen skupne recepcije je poenotenje turistične ponudbe, pospeševanje turizma, prodaja zmogljivosti vseh turističnih ponudnikov, propaganda in turistično izobraževanje.

Okno v svet je ponudil Kompas, ki bo zajel našo turistično ponudbo v svoje ponudbe vseh vrst, to obeta uspeh, saj je Kompas znan doma in po svetu.

Recepcija namerava prirejati izlete v dolini in zunaj nje. Sploh bodo posvetili posebno pozornost pospeševanju izletniškega turizma. Potrudili se bodo pripraviti vrsto spominkov, ki bi ponazarjali posebnosti doline, tako se bodo znebili vseh vrst kiča, ki se seveda tudi slabo prodaja.

Kot nam je povedal vodja recepcije Stanko Podsedenšek, odnosi glede zmogljivosti RTC Golte še niso povsem razčiščeni, še vedno se podvaja ponudba.

Otroško varstvo – velika skrb naše družbe

V Šmihelu so veseli lepih prostorov v novi šoli

Ženske v vojaški suknji

Od sprejetja zakona, ki omogoča vojaško usposabljanje tudi ženskam, je opaziti kar veliko zanimanje med „šibkim“ spolom. Tudi v naši občini so se že prijavile mlade ženske, ki bodo v kratkem vpoklicane. Možnosti vojaškega izobraževanja je več, oziroma v več vojaških vejah. Pričakovati je, da se bo sčasom odločilo še več žensk za vojaško usposabljanje. Zanimalo nas je kako gledajo na svoje odločitve prve tri bodoče vojakinje iz naše občine.

Rada Erak je zaposlena pri Elkroju v proizvodnji. Je sicer doma iz Srbije, kjer je končala srednjo šolo za programerje v računalništvu. Ker doma ni našla zaposlitve, se je vključila v kolektiv Elkroja, kjer že dela njen brat. Mlada je, saj je šolo končala šele letos.

Rada Erak

Ko nanese pogovor na vojaški poklic, z nasmehom na obrazu pove, da si je že od malih nog želela med vojake. Zanimalo jo je orožje in ne nazadnje meni, da bi v primeru potrebe želela koristiti našim oboroženim silam. Njeni predniki so bili vojaki dveh vojn in morda je tako nekaj tega duha prešlo tudi na njo. Z veseljem se je vpisala na šolo za rezervne vojaške starešine. Postala bo častnik za zveze, kar njeni šolski izobrazbi odgovarja. Če bo kdaj mogoče se bo sploh posvetila vojaškemu poklicu. Po končanem šolanju se namerava vrniti v Elkroj in nadaljevati z delom, ki ga je sedaj že vajena.

Z navdušenjem pove, da so jo v kolektivu lepo sprejeli in da se med Slovenci dobro počuti. Ni pričakovala, da bo tako, pa je zato še bolj vesela in zadovoljna. Nekoliko hudomušno je odgovorila na naše vprašanje, če se ne boji naporov vojaškega življenja, da je že zdavnaj minil čas, ko smo smatrali ženske kot kot mehkužna bitja!

Jožica Hudournik, delavka v TOZD Stavbno pohištvo, sicer doma v Dol–Suhi. Po končani osemletki se je zaposlila. Ko je poslušala oddajo na televiziji o ženskih poklicih v armadi se je navdušila za usposabljanje v JLA. Na oddelku za narodno obrambo občine so ji postregli z vsemi podrobnostmi o možnostih vključitve v armado in odločila se je. Za vojaško delo jo je navdušil tudi brat in tako se bo usposabljala za pehoto. Veliko pa je k odločitvi pripomoglo branje raznih knjig, ki opisujejo vojaško življenje. Seveda so jo zanimali tudi filmi s takšno vsebino.

Jožica Hudournik

Kako bodo na njeno odločitev gledale vrstnice? Jožica Hudournik meni, da bo kmalu več zanimanja za podobne odločitve. Saj smo v začetku tudi miličnice gledali nekam čudno. No, sedaj smo se jih navadili in nič posebnega ni, če te ženska v miličniški uniformi nagovori ali ukrepa. Tako bo tudi z vojaščino! Sicer pa, to kar zmore moški, največkrat opravi tudi ženska.

Nada Krumpačnik, kmečka hčerka s Planine je že 3 leta vključena v TO kot mladinka prostovoljka. Vojaška dejavnost jo zelo zanima, zato je bila takoj, ko je zvedela za sedanje možnosti usposabljanja v armadi za ženske, odločna in se je prijavila. Telesnih naporov se ne boji, saj je doma v strmih bregih, ki so pripomogli k utrjevanju telesa in volje. Pa tudi kmečko življenje ni ravno lahko. Nada bo domačo kmetijo nekoč vodila in se zato že sedaj spopada z mnogimi težavami, ki so njenim vrstnicam prihranjene.

Že v osemletki je občudovala miličnice in nekako se ji

Nada Krumpačnik

je priljubila uniforma. No, sedaj bo oblekla vojaško suknjo in se usposabljala v nalogah pehote.

Kaj je na njo vplivalo? Predvsem okolje v katerem živi. Ljudje so v pretekli vojni veliko pretrpeli, tudi njen oče je bil med borci NOV. Vse to in še redno branje Naše obrambe je narekovalo takšno odločitev. Morda tudi malo kljubovalnosti, saj je hudomušno pripomnila, da mnogi moški podcenjujejo zmogljivosti žensk, pa se motijo! Sicer pa je njeno vodilo, da mora biti človek pripravljen tudi za primer najhujšega.

V skladu s skupnim dogovorom bo družbeni pravobranilec samoupravljanja enkrat tedensko imel uradne ure v občini Mozirje. Uradne ure bodo *vsak četrtek od 11. do 17. ure* v prostorih občinske skupščine Mozirje.
Izhajajoč iz določil zakona o družbenem pravobranilcu samoupravljanja, ima družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ družbene skupnosti za osnovno nalogo varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine.

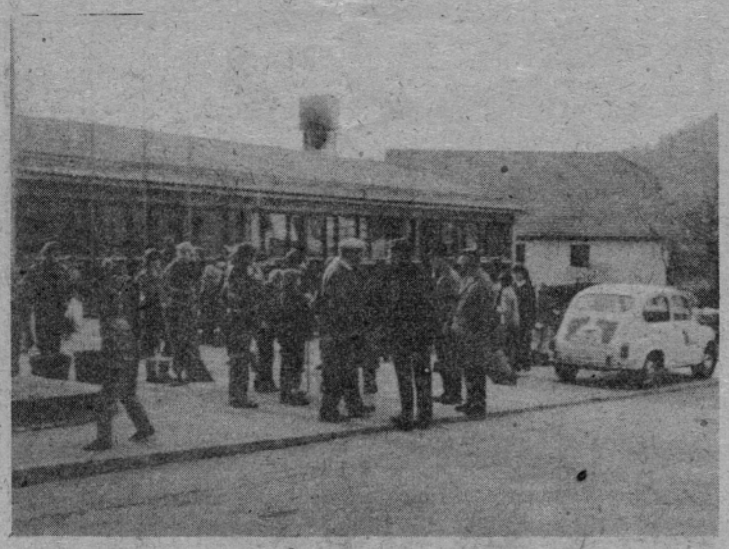

Za lepo okolje na Ljubnem! Obsežno očiščevalno akcijo so pripravili tako starejši, kot tudi mladi. Zjutraj je zabeležila naša kamera takšen prizor pred osnovno šolo.

Razstava domače hrane

V okviru obrtne razstave v Mozirju bodo tudi gostinci našega območja predstavili svoje izdelke. Odločili so se za domače posebnosti, ki jih marsikdo ne pozna. Seveda je lahko takšno prizadevanje zanimivo kot del turistične ponudbe, meni predsednik sekcije za gostinstvo pri Obrtnem združenju občine Mozirje Jakob Filač. Povdarek želijo dati predstavitvi pristnega savinjskega želodca. Da so se tako odločili je vzrok tudi v tem, ker na trgu prodajajo mnoge izdelke raznih industrijskih podjetij pod imenom savinjski želodec, vendar pa je seveda le slab ponaredek naše tako znane posebnosti. Opaža se, da povpraševanje po želodcu v dolini upada, saj so ljudje siti slabih ponaredkov in kdor ne pozna res pristnega želodca, pač verjame v slabo kakovost industrijskih. Kot kaže bodo gostinci zahtevali preko zbornice ustrezno zaščito savinjskega želodca.

V katalogu, ki bo izšel ob razstavi bodo gostinci predstavili vse svoje zmogljivosti. Seveda so tudi tu težave, ne toliko zaradi pomanjkanja volje do sodelovanja, kot zaradi dejstva, da od 34 gostincev v dolini sodeluje v teh prizadevanjih le kakih 10. Ti pa se trudijo za povezano in dogovorjeno ponudbo. Tudi veliko si obetajo od skupne recepcije v Mozirju.

38 let voznik avtobusa

V naši dolini ni veliko ljudi, ki ne bi vedeli kdo je šofer Rok! Vse do leta 1960 je vozil na progi Celje – Logarska dolina celjski avtobus. Sedaj živi v Radmirju in je prijazen sogovornik.

Iz naših mladih let ga poznamo, ko smo se z avtobusom vozili v razne kraje doline in od tam hodili v planine. Rok je bil takrat pojem natančnosti in dobrega šoferja. Vedno je bil pripravljen za kakšno šalo z mladimi, ki so pač prešerno doživljali svoje veselje in ljubezen do lepot naše ožje domovine. Danes 85 let star Rok Kopitar ni ničesar pozabil, prav vsega se dobro spominja, pa še za volan sede in se popelje z njegovo življenjsko družico, sicer ne predaleč, kot sam pravi, promet je pregost. Včasih, ko je vozil po dolini in ozkih cestah tja do lepotice vseh dolin sveta Logarske, se je najbolj bal srečati novopečenih voznikov. To so bili, kot se danes spominja najprej tisti „ta bogati“, saj drugi si kaj takega niso mogli privoščiti. Bili so največkrat slabi vozniki in so se avtobusa pogosto prestrašili. Nekoč je neki celjski zdravnik zapeljal kar v breg, ko je zagledal Rokov avtobus, seveda se je nato vozilo prevrglo, pa brez hujših posledic! Beseda teče, spomini se nizajo vse tja do leta 1922, ko je Rok Kopitar kot delavec pivovarne Union v Ljubljani naredil izpit za šoferja. Teh pa takrat ni bilo na pretek. Kaj kmalu so ga zvabili k poštni direkciji, ki je imela svoj sedež v Ljubljani in mu zaupali avtobus na redni progi v Brežice. Že leta 1925 je začel voziti od Šmartnega ob Paki do Solčave. To je bilo malo vozilo, saj je imelo prostora le za 6 potnikov, vozili pa so hkrati tudi pošto v dolino. Vse do leta 1930 je bil pri poštnih prevoznikih. Ker so leto prej v Celju ustanovili podjetje Avtobus mesta Celja, so ga pritegnili za vožnjo na progi Celje–Solčava, pozneje pa so jo podaljšali do Logarske doline. Okupator je skrajšal progo takoj po prihodu zopet od Šmartnega ob Paki do Solčave. Vozili so s poštnimi avtobusi nemške pošte, tudi Rok je vozil vse do časa, ko se je odločil za odhod v partizane in se vključil s sinom v Tomšičevo brigado. Ko so takoj po osvoboditvi stali avtobusarji praznih rok pred velikimi potrebami, je Rok Kopitar delal v delavnicah na Lanovžu v Celju, kjer se jim je posrečilo sestaviti dva avtobusa. Tako so lahko odprli prvo progo iz Celja do Dobrne, na njej je vozil Rok. Od leta 1947 pa do upokojitve leta 1960 je bila Rokova vsakdanja pot spet iz Celja do Logarske doline. Ni torej naključje, da si je Rok Kopitar uredil svoj drugi dom v Radmirju, ob cesti proti Ljubnemu. Iz hiše vidi na cesto in kot je v šali dejal, še vedno sodeluje v prometu.

A. V.

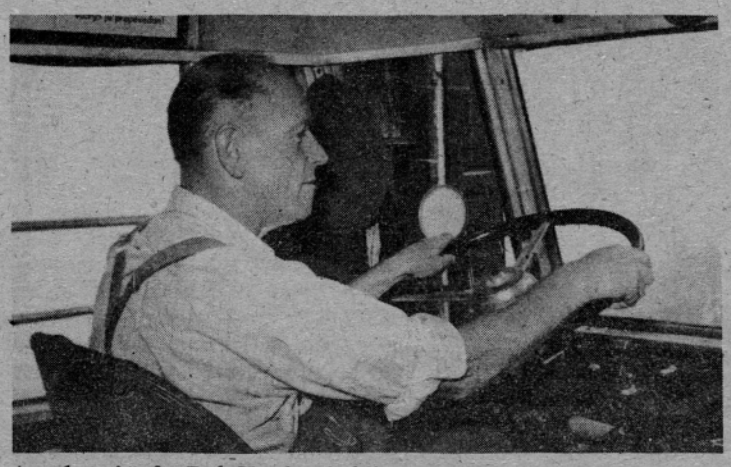

Avgobusni šofer Rok Kopitar je bil za potnike proti Logarski dolini nepogrešljiv. Na sliki v svojem avtobusu pred vojno.

Mladi zadružniki v Lučah

Na regijskem tekmovanju o kmetijskih veščinah, ki je bilo na Konovem pri Titovem Velenju so se odlično odrezali lučki mladinci, ali bolje, solčavski mladi zadružniki, ki sicer delujejo v okviru lučke organizacije. Skupino so sestavljale: Helena Vršnik, Terezija Vršnik in Barbara Roban, vse tri dijakinje mariborske kmetijske tehnične srednje šole. Ker so osvojile prvo mesto bodo tekmovale za našo občino na republiškem tekmovanju o znanju iz kmetijstva.

Da ne bo pozabljeno

Naš zvesti bralec Franc Flere se je tokrat oglasil iz Celja, kjer kot sam piše „ga je tok življenja odložil v domu upokojencev“. V svojem pismu izraža bojazen, da bi nekatere resnice iz življenja takratnih prebivalcev Zadrečke doline zašle v pozabo. Z neštetimi spomini na svoje kraje je vezana njegova življenjska jesen.

V spominih je segel tja v leta pred prvo svetovno vojno. Takrat je bila v spodnjem delu Zadrečke doline zelo razvita lončarska obrt, posebno v Potoku in Kokarjah. Opisuje kako so lončarji prodajali na Kranjskem in drugje svoje izdelke in prepevali tisto „mi smo daleč doma, tam v trdih Kokarjah, kjer glina je doma . .“. V Potoku so bili do nedavna vidni ostanki lončarskih pečnic. Omenja posode, kot lonce, sklede, klobasnice in drugo.

Opisuje trd vsakdan, ko so možje delali v gozdovih kot drvarji, ženske pa so sadile mlade smrečke in čistile poseke. Ker niso hodili po delu dnevno domov, so zgradili „bajte“. Teh je bilo v tistih časih od Nazarij do Menine kar 8. Največkrat so jih poimenovali kar po delovodjih, ki so delali na posameznih predelih prostranih gozdov. Morda je dobro, da ponovimo Fleretove zapise o bajtah. Prva je bila „angleška“ gradili so jo angleški ujetniki iz prve vojne, druga je bila Gričarjeva ob Luzgarjevem travniku, tretjo so imenovali Miklavževa, bila je ob Stvarnikovem nadelu, (parobku ob hosti), naslednja je bila nad Mrzlo vrtačo in so ji rekli Hrastnikova. Sledila je Škofova na Golih vrtačah, tu pa je bila tudi gozdarska (forštnerjeva). Poznali so še Šinkarjevo in Nandovo bajto. V njih je bilo prostora tudi za 20 ljudi. Spali pa so na slami ali v praproti.

Franc Flere se spominja v nadaljevanju trdega dela pri spravilu lesa iz planine. Tu so veljali zelo strogi ukrepi, saj je bilo delo dokaj nevarno. Da bi lahko potekalo varno so uporabljali posebna zvočna povelja, ki so nedvomno izvirala iz Romunije, kjer so mnogi naši ljudje služili kruh. Ko so pričeli les spuščati so zaklicali „kergo“, ko so prenehali so to naznali s klicem „ubau“. Na nevarnost so opozarjali z „varda“. Ko je bilo treba stopiti v rižo so to napovedali s klicem „johi“.

Nekdaj so bili položeni železni tiri od Kočarjev do Loke pri Tratniku, ker se je les vozil v Cajnerjevo loko, od koder so ga nato plavili v Nazarje.

Teh nekaj spominov Franca Flereta lahko s pridom služi poznejšim zapisom o nekdanjih dogajanjih. Vemo, da je takih vse premalo in kako si pisci zgodovine in narodopisja le stežka pomagajo iz zagat.

Po sklepu delavskega sveta
TOZD KOVINARSTVO n.sol.o.
Rečica ob Savinji

o b j a v l j a m o
odprodajo osnovnih sredstev
in materiala na

JAVNI LICITACIJI,

ki bo dne 5. 5. 1983 ob 10. uri
na sedežu TOZD Kovinarstvo
na Rečici ob Savinji:

1. **Različni odpadni materiali**
2. **Različni izdelki**
3. **Ostalo**
   Os s pestami in gumami, cisterna za kurilno olje 500 l in kombi zastava 435 K, tehnično neizpraven, letnik 1978 prevoženih 80,000 km.

Interesenti morajo pred pričetkom licitacije vplačati 10 % varščine od začetne cene, predstavniki družbenega sektorja morajo imeti pooblastila in potrdilo o vplačilu varščine.
Fizične osebe morajo na zlicitirano ceno vplačati pripadajoč prometni davek.
Kupec poravna zlicitirano ceno ob prevzemu.
Ogled je možen 2 uri pred licitacijo.

Športne potrebščine v Mozirju

Trgovsko podjetje je uredilo oddelek za športne potrebščine v mozirski blagovnici. Tako bodo v bodoče lahko vsa društva iz doline nakupovala razne predmete in oblačila kar v Mozirju. Nova ponudba v Savinji spada med prizadevanje kolektiva, da bi kar se le da omogočal nakupe na enem mestu.

Gasilske aparate vseh vrst, polni, oskrbuje in namešča Gasilsko društvo Mozirje. Potrebe sporočite na telefonsko številko 831–626 (Lukša).

PREKLIC

Preklicujeva govorice zoper Kranjc Ivana, ki so bile neresnične!

Suhovršnikova

Kaj menijo o samoprispevku

Obiskali smo nekatere predele v naši občini in z občani navezali pogovor o predstoječem glasovanju za samoprispevek. V kratkem povzetku bomo ponazorili mnenja in predloge, ki seveda ne odražajo hotenj v celoti, vendar pa nudijo zanimiva razmišljanja.

Franc Goličnik, kmet iz Šmihela meni, da le na takšen način pridemo do sredstev, s katerimi tudi krajevne skupnosti nekaj naredijo. Namreč s samoprispevkom! Potrebe so povsod velike. Tudi v Šmihelu bi radi del cestišča tja do Borovnika uredili, saj je v takem stanju, da skoraj ni več prevozno. Odločiti se bo treba, kaj bo s cesto, ki se je gradila na pobudo upravljalcev centra na Golteh, saj so bila tu vložena velika družbena sredstva. Seveda, meni smeje Goličnik, vsi najprej gledamo s svojega praga stvari! Dejansko

Franc Goličnik

Lovro Goličnik

pač vsak najbolje ve, kaj je v kraju, kjer živi potrebno. Če torej govorimo o Šmihelu, potem ne moremo mimo potrebe po zasilni trgovini, skladišču za kmetijske potrebščine, poskrbeti bo treba za staro šolsko poslopje, da se ne bo sesulo! Sicer pa je jasno, da se za samoprispevek moramo odločiti, ker bo sicer odveč govoriti o vseh potrebah, če jih ne bomo mogli tudi plačevati. Vzajemno ravnanje pri delitvi zbranih sredstev pa je samoumevno, posebno če gre za potrebe skupnega pomena.

Marija Gostečnik, kmetica iz Šmihela je mati treh otrok in je seveda najprej pohvalila prizadevanja v preteklih dveh obdobjih samoprispevka. Uredilo se je šolstvo, otroško varstvo in še marsikaj. Tako imajo sedaj otroci ustrezne prostore po šolah, pa tudi po otroških vrtcih. To je izredna pridobitev, ki je ne kaže prezreti. Sicer pa saj se vidi kakšne šole in vrtce imamo po dolini in kako je to bilo pred prvim odločanjem o samoprispevku. Tudi v Šmihelu imamo dokaz za to trditev! Kar pa tiče skupnih načrtovanj v dolini pa seveda moramo tudi ta razumeti, saj živimo tu in dejansko ne moremo gledati le svoj domači kraj. To velja tako za varstvo okolja, kot za turizem. Z zadovoljstvom gledamo na dosedanje uspehe in tako mora biti v naprej. Kolo časa se ne da vrteti nazaj! Seveda pa bi morali v bodoče temeljito pripraviti načrte za posamezne naložbe, tako bi gradnja potekala hitro in pravočasno. Saj je znano, tako hitro upada denarju vrednost. Morda bi morali s temi sredstvi gospodariti, kot gospodarimo s svojimi, ko z delom hitimo, da čimveč naredimo za razpoložljiv denar. Torej nadzor nad koriščenjem mora biti ostrejši kot doslej, ker pa to zahtevajo tudi prilike v katerih smo.

Marija Gostečnik

Helena Krivec

Lovro Goličnik, upokojenec v Šmihelu je v svojem dolgem življenju veliko delal kot kmet, pa tudi mizarstvo je rad imel, zato pač sodi o predstoječem samoprispevku z očmi dobrega gospodarja. Meni, da je odločitev o podaljšanju samoprispevka edina pravilna. Ob tem obudi spomine, ko je kot krajevni odbornik v nekdanjem okrajnem ljudskem odboru vedno znova zahteval za svoj kraj to in ono. Bili so časi, ko so razne pobude kaj hitro padle v vodo. Da pa je bilo z zbranimi sredstvi iz samoprispevka moč marsikaj narediti, je najlepši dokaz kar v samem Šmihelu, kjer je nova šola in v kraj pripelje sodobna cesta. To samo že pomeni ogromno in neprecenljivo pridobitev. Edino na ta način bodo tudi odročni kraji dobili svoje, zato moramo spet odločiti za 3. samoprispevek! Če bi govoril kot najstarejši krajan, potem bi moral v kratkih stavkih poudariti napredek, ki ga je bil deležen tudi moj kraj, tega pa verjetno ne bi bilo, če bi občani naše občine ne zbirali denar v obliki samoprispevka. Čeprav so časi težki, draginja velika, bo najbrž prevladala razsodnost in ljudje se bodo odločali za ponovno združevanje sredstev v skupne namene in za potrebe krajevne skupnosti.

Helena Krivec, knjigovodkinja v Lučah je prepričana, da brez ponovnega samoprispevka ne bo šlo. Doslej smo iz teh sredstev veliko naredili in si začrtali določen razvoj. Seveda pa so še vedno velike potrebe, pa tudi nekatere obveze še niso uresničene. Kot občanka razumem načrt skupnih nalog in potrebe v zdravstvu ter mozirski šoli. Vendar si kot krajanka želim uresničenja vseh nalog, ki si jih je zadala naša krajevna skupnost. Saj vsi radi živimo v lepem in urejenem okolju, pa smo veseli vsake pridobitve. Luče so turistični kraj in tako moramo še biti bolj prizadevni, da bo tudi turizem vračal vlaganja, oziroma prizadevanja. Zavedati se pač moramo, da živimo drug ob drugem, tako pa nas veliko stvari povezuje, torej moramo biti solidarni. Koristi bomo imeli tako ali drugače vsi!

Z gradnjo večnamenskega prostora in vrtca v Šmartnem so pričeli

Naša šola je postala pretesna

Pionirji smo v pionirski zaobljubi obljubili, da se bomo pridno učili. Res se trudimo, toda naše delo ovira stiska v šoli. Imamo pouk v dveh izmenah. Zaradi tega je zelo težko delo v krožkih. Kadar imamo pouk popoldne, nam starši ne morejo pregledati domačih nalog. Z učenci v drugi izmeni se lahko družimo le ob sobotah in nedeljah. Učenci od 1. do 4. razreda lahko telovadimo v telovadnici samo, kadar imamo pouk popoldan, pa še to le dvakrat na teden. Pri kosilu se drenjamo v pretesni jedilnici. Malicamo pa kar v razredih, ker je za malico jedilnica pretesna. Največ težav pa je med odmori. Hodnik predmetne stopnje je tako zaseden, da se ne prebiješ nikamor, na razredni stopnji pa to lahko storiš le s težavo.

Upamo, da ljudjem ni zmanjkalo poleta in zavzetosti iz povojnih časov. Doslej sta uspela že dva referenduma za samoprispevek. Dosegli so veliko uspehov. Vendar je ostalo po krajevnih skupnostih še mnogo želja in potreb, meni pa se zdi najbolj potrebno povečati referendum za tretji samoprispevek v občini.

TINE HAJDINJAK,
OŠ MOZIRJE

Šola naš drugi dom

V šoli preživimo skoraj polovico dneva, zato upravičeno trdimo, da je naš drugi dom. V šolo radi prihajamo, saj doživimo v njej mnogo nepozabnih dogodkov. Vsi učenci si želimo, da bi bila naša šola dovolj velika, da bi vsak izmed nas imel v njej dovolj prostora. Vendar žal pri nas v Mozirju ni tako. Šola je bila zgrajena pred trinajstimi leti, vendar zdaj ne zadošča več našim potrebam. Postala je pretesna. O tem, kakšno je stanje v garderobi, v jedilnici ali na hodnikih, smo povprašali nekatere učence in radi so nam odgovorili:

VESNA: Oglasi se zvonec in naznani konec šolske ure. Iz vsake učilnice se vsuje po 33 učencev, ki bi kar v najkrajšem času hoteli biti v naslednji učilnici. Tako se znajdejo na cca 12 m2 učenci iz štirih učilnic. Lahko si mislite, kakšna gneča nastane. Dežurni učitelj, ki nas spremlja, je skoraj brez moči. Ko si se končno prerinil do stopnišča, te množica spet odrine. V tej veliki gneči, kjer se še premikati ne moreš, se včasih zgodi tudi kaj nezaslišanega: na tla ti pade torba. To se ponavlja iz odmora v odmor. Zato si želim velikih in prostranih hodnikov, kjer se bomo lahko normalno gibali.

UROŠ: Zvonec odzvoni konec ure, lačni planemo iz razredov in se zapodimo k malici. V vrsti pred jedilnico je kakih tristo učencev. Vrsta je zelo dolga in zadnji bo dobil malico, ko bo že konec odmora. Večina učencev je stoje, ker ni prostora za vse. Zato se poskušamo preriniti čim bolj v ospredje, da bi bili prej na vrsti.

Vsi učenci si želimo, da bi lahko počasi in kulturno malicali. To pa bi bilo možno le v večji jedilnici, kjer bi imel vsak učenec svoj prostor.

BENO: Zelo rad imam tehnični pouk, ker me to področje zelo zanima. Ta predmet postaja iz leta v leto pomembnejši. Vendar ob takih pogojih, ki jih imamo na naši šoli, ne moremo doseči ustreznih uspehov. Učilnica za tehnični pouk še zdaleč ni sodobna. Zato se zelo veselim nove učilnice, ki bo opremljena z modernimi stroji in nas ne bo utesnjevala.

TATJANA: Na naši šoli zelo pogrešam prostor, kjer bi se lahko zadrževala ob prostih urah. Ta čas bi lahko koristno izrabila, ker pa se nimam kje učiti, se pač potikam po garderobah in hodnikih ali pa grem v jedilnico, kjer pa ni pogojev za delo.

JOŽEK: Najbolj si želim, da bi hodil v šolo samo dopoldne, ker bi bil rad več skupaj z mamico. Tako pa je ves teden skorajda ne vidim in sem pogosto sam.

DUŠANKA: Najhuje je, ko je konec pouka. V mnogo premajhno garderobo se usuje skoraj tristo učencev naenkrat. Vsak želi čimprej dobiti svoje čevlje. Nastane velika gneča. Učencem iz Rečice in Nazarij se mudi na avtobus. Včasih tudi zamudijo, ker predolgo ne najdejo čevljev. Tudi higienskim predpisom naša garderoba ne ustreza, saj te ob vstopu v šolo najprej „pozdravi" neprijeten vonj iz garderobe.

FRANCI: Rad bi prostorno šolo, tako kot jo imajo v Gornjem gradu, na Ljubnem ali v Lučah. Kar zavidam svojim vrstnikom v teh krajih, ker se učijo v lepo opremljenih učilnicah in imajo povsod dovolj prostora.

Vsi učenci so si edini, da bi radi lepšo in večjo šolo z moderno opremljenimi učilnicami, predvsem pa dovolj prostora za gibanje. Prepričani so, da jim bodo pri tem pomagali njihovi starši in bodo glasovali za samoprispevek.

Člani
dopisniškega krožka
Osnovne šole Mozirje

V ŠOLI SMO SE POGOVARJALI O SAMOPRISPEVKU. STARŠE BOMO PROSILI, DA BODO GLASOVALI ZA. STARŠI NAM BODO POMAGALI. ŽELIM, DA BI V NAŠI ŠOLI BILO VEČ PROSTORA. RADA BI HODILA V ŠOLO SAMO DOPOLDNE. VSI BOMO ZADOVOLJNI IN SREČNI.

Katja Mavrič, ~~IX. RAZ.~~
OŠ MOZIRJE

Šolstvo in otroško varstvo v občini

Hiter napredek znanosti je zahteval, da smo pristopili v letih od 1960 – 1970 v naši občini k reorganizaciji osnovnošolske mreže. V tem času so bile zaradi majhnega števila učencev ukinjene predvsem podružnične šole, učenci pa so bili prešolani na centralne šole v Mozirje, Ljubno, Luče in Gornji grad. Zaradi povečanega števila učencev na centralnih šolah, zaradi posodobitve učnovzgojnega procesa in po vse večji potrebi po predšolski vzgoji otrok je bilo potrebno razmišljati o razširitvi in modernizaciji šolskih stavb. Najbolj kritično je bilo v Mozirju, zato je v letu 1968 SO Mozirje izglasovala sklep o postavitvi nove osnovne šole v Mozirju za potrebe KS Mozirje, Rečice in Nazarij. V letu 1970 je bila šola v Mozirju predana svojemu namenu. Šola je bila zgrajena za 430 učencev, v njej pa smo pridobili tudi dve igralnici za predšolsko vzgojo otrok. Šola je bila zgrajena in opremljena iz sredstev proračuna SO Mozirje, kreditov RIS in prostovoljnih prispevkov krajanov Mozirja, Nazarij in Rečice. To je bila prva moderno opremljena osnovna šola, v kateri se je lahko odvijal pouk z najsodobnejšimi AV sredstvi ter s sodobnimi oblikami in metodami dela.

Zgledu Mozirja so sledile želje krajanov, kjer so bile centralne šole in slabe podružnične šole. Povsod je vzniknila želja po sodobnih šolah, zato je med občani mozirske občine vzklila zamisel o uvedbi samoprispevka za razširitev, modernizacijo in opremo osnovnih šol. Tako smo iz 1. samoprispevka, ki je bil izglasovan leta 1973, najprej zgradili sodobno podružnično šolo na Rečici ob Savinji s 4. učilnicami, kuhinjo z jedilnico, z večnamenskim prostorom in oddelkom za predšolsko vzgojo. Iz referendumskih sredstev smo za to šolo namenili 1.380.633 din.

Največja prostorska stiska se je kazala v Ljubnem in Lučah. Zato je bila naslednja razširitev in modernizacija osnovne šole v Ljubnem. S prizidkom in adaptacijo je šola pridobila večje število učilnic, telovadnico, večnamenski prostor, sodobno kuhinjo in 2 oddelka za predšolsko vzgojo. Celotna investicija je stala skupaj z opremo in zunanjo ureditvijo 10.984.954 din.

Po letu 1975 se začenjajo pojavljati prve celodnevne osnovne šole v Sloveniji. Celodnevne osnovne šole so se pojavile pod vplivom socialno-ekonomskih in psiho-pedagoških potreb na določeni stopnji razvoja naše družbe. Celodnevna šola je odraz potreb družbe, časa, učencev, staršev in učiteljev, zato je Zveza komunistov sprejela njeno realizacijo kot svojo delovno in politično obvezo. Temu smo sledili tudi v naši občini, zato smo se odločili za projekte in gradnjo takih šol, da bo možen prehod na COŠ. Šola v Lučah je bila zgrajena in adaptirana tako, da je takoj možen prehod na COŠ. Šola je po uporabni površini, opremi in zunanjih objektih najbolje opremljena. V šoli so tudi prostori za predšolsko vzgojo. Stroški osnove in dograditve so znašali 14.290.835 din.

Temu zgledu je sledila osnovna šola v Gornjem gradu, ki je bila predana svojemu namenu leta 1979. Tudi ta šola je prenovljena in dograjena za izvajanje COŠ, v katero je prešla v tem šolskem letu. Iz prvega samoprispevka smo za to šolo namenili 11.915.625 din, iz drugega pa 4.025.612 din. Že vrsto let je bil problem ogrevanja šole v Solčavi, zato smo tudi iz 1. samoprispevka namenili za centralno ogrevanje v osnovni šoli Solčava 379.937 din.

S temi adaptacijami, razširitvami in opremo so bila sredstva prvega samoprispevka skupaj z najetimi posojili izčrpana.

Problemi na področju osnovnega šolstva pa še vedno niso bili rešeni. Zato smo iz 2. samoprispevka namenili 37 % sredstev za vzgojno-izobraževalni program. Iz teh sredstev smo dokončali osnovno šolo v Gornjem gradu in dogradili najbolj potrebni podružnični šoli v Šmihelu in Lepi njivi. To sta enooddelčni šoli z večnamensko dvorano za potrebe društvenega življenja teh krajev. Šola v Šmihelu je bila zgrajena leta 1979 v vrednosti 4.532.468 din, šola v Lepi njivi pa leta 1981 v vrednosti 6.439.226 din. Iz sredstev 2. samoprispevka smo odpirali še podružnično šolo v Bočni za potrebe predšolske vzgoje v višini 449.895 din, uredili centralno kurjavo na podružnični šoli v Šmartnem v vrednosti 1.322.457 din ter delno prenovili podružnično šolo v Novi Štifti v vrednosti 334.450 din.

Zaradi povečanega števila otrok v vzgojnovarstveni ustanovi v Mozirju se je pojavila velika potreba po samostojnem objektu za predšolsko vzgojo v Mozirju. Zato smo z deležem sredstev v višini 7.719.386 din sofinancirali 8 oddelčni vrtec v Mozirju.

PROBLEMATIKA OSNOVNE ŠOLE V MOZIRJU

Šola v Mozirju je bila predana svojemu namenu leta 1970. Zaradi doseljevanja prebivalcev v Mozirje pa je nastala prostorska stiska že leta 1976. Zato učenci od 1. do 5. razreda obiskujejo pouk izmenično dopoldan in popoldan. Da lahko pouk na centralni šoli sploh poteka, ostajajo učenci 5. razredov na podružničnah šolah Rečica in Nazarje. Število učencev iz leta v leto narašča, predvsem v KS Nazarje in Mozirje. Tako imamo v zadnjih letih na centralni šoli 21 oddelkov osnovne šole in en oddelek osnovne šole s prilagojenim programom. Število učencev na centralni šoli znaša v tem šolskem letu 585 (če bi bila še oba 5. razreda iz PŠ, bi znašalo število učencev 631). Za nemoteno organizacijo pouka imamo v najemu še dve učilnici v prostorih VVO Mozirje. Prostorska stiska je v osnovni šoli Mozirje izredno pereča, saj je na voljo le 14 učilnic za 22 oddelkov. Učilnice sicer odgovarjajo novejšim normativom za razredno stopnjo, to je kot matične učilnice, ne odgovarjajo pa zahtevam specialnih učilnic na predmetni stopnji, kjer je potrebna talna površina učilnice vsaj 75 m2. V specializiranih učilnicah se zaradi povečanega števila ur pri posameznih predmetih ne more več odvijati pouk, v telovadnici lahko telovadijo le učenci od 5. do 8. razreda, tehnični pouk se ne more v celoti poučevati v specializirani učilnici. Skupni prostori so premajhni, predvsem pa izstopajo pri tem obe garderobi in kuhinja, ki je tudi s stališča sanitarnih normativov nesprejemljiva. Šola nima ustreznega mnogonamenskega prostora, manjkajo prostori za šolske svetovalne delavce, manjka učilnica za gospodinjski pouk. Na šoli bi bilo potrebno organizirati oddelke PB, saj je veliko staršev zaposlenih, tako da so učenci prepuščeni cesti in dvorišču. Vse to narekuje nujni pristop k razširitvi osnovne šole v Mozirju.

V procesu planiranja prenove osnovne šole v Mozirju je bila prenova načrtovana v 3 fazah. Posamezne faze naj bi bile zaključena investicija in naj bi omogočale delo šole kontinuirano in brez prekinitev ob gradnji novih prostorov in adaptaciji obstoječih.

V 1. fazi, ki je načrtovana iz 3. samoprispevka, bi dogradili in adaptirali učilnice ter kuhinjo z jedilnico. V prizidku, ki bi bil nadaljevanje trakta višjih oddelkov, bi bile specialne učilnice za fiziko, kemijo ter glasbeni in likovni pouk s kabinetom in dve učilnici za pouk pod posebnimi pogoji. Poleg učilnic bi bile v prizidku še komunikacije in sanitarije, ki bi prizidek povezovale z obstoječim objektom. Za učence, ki bi obiskovali pouk pod posebnimi pogoji bi uredili tudi samostojni vhod z garderobo, interne komunikacije in lastne sanitarije. Dve kabinetni učilnici bi v tej fazi preuredili v prostore za pouk tehnične vzgoje. V drugem prizidku, ki bi bil na vzhodni strani objekta – pred traktom matičnih učilnic, pa bi zgradili tri matične učilnice, ki bi jih preko ene adaptirane učilnice povezali z obstoječim objektom. Na severni strani objekta pa bi povečali jedilnico in kuhinjo.

prof. ANTON VENEK

Prostorske stiske v zdravstvu

Že dolga leta se zdravstveni delavci v Gornje savinjski dolini trudimo, da bi z razširitvijo ali adaptacijo zdravstvene postaje v Nazarjah in Mozirju prišli do boljših delovnih pogojev. Prizadevamo si, da bi delali v takšnih delovnih pogojih, v katerih bi lahko maksimalno razvili svojo strokovno medicinsko delo. To je važno zlasti v sedanjem srednjeročnem obdobju, ko je osnovnemu zdravstvenemu varstvu vzporedno s težko gospodarsko situacijo v občini in Jugoslaviji nasploh, naložena prvenstvena naloga: „biti pri svojem strokovnem delu čimbolj racionalen in učinkovit."

V tem srednjeročnem obdboju je povdarek na razvoju osnovnega zdravstvenega varstva. Razvoj osnovnega zdravstvenega varstva je prednostna naloga, jasno zapisana v zakonu o zdravstvenem varstvu in drugih samoupravnih splošnih aktih.

Zaradi težke finančne situacije – izgube pri OZS v letu 1981, nismo uspeli v letu 1982 pristopiti k zidavi prizidka ZP v Nazarjah. Zbrana investicijska sredstva pri OZS so se namenila za pokrivanje izgube iz leta 1981.

Zato smo zdravstveni delavci začeli razmišljati o tem, kako bi ZP v Nazarjah adaptirali tako, da bi v njej našli ugodne prostore za vse dejavnosti, ki jih opravlja osnovna zdravstvena služba. In našli smo rešitev. Z adaptacijo širokih hodnikov v čakalnice, bi pridobili toliko prostora, da bi lahko vse službe osnovnega zdravstvenega varstva delale nemoteno, in na zadovoljivi strokovni višini. Prostorsko bi se pa približali vsaj do neke mere osnovnim sanitarno higienskim pogojem in normam dela.

V ZP Nazarje nimamo primernih ambulantnih prostorov. V istem prostoru imamo dopoldne splošno ambulanto z medicino dela, popoldne pa specialistične ambulante. Vsaka od teh dejavnosti pa zaradi opremljenosti zahteva svoje prostore. Ker teh nimamo na razpolago, moramo sprotno, vsakič posebej ta prostor pripraviti na tisto delo, ki se bo v naslednjih 7 urah v njem razvijalo.

LABORATORIJSKA DELA SE ODVIJAJO V NEMOGOČIH POGOJIH

Isti prostor, ki služi za laboratorijske preiskave, mikroskopiranje itd., služi tudi za odvzem krvi in kužnega materiala. Samo veliki pazljivosti laborantk gre ogromna zasluga, zato, da ne prihaja do pomot, oziroma zamenjav kužnega materiala, ali pa do nepotrebne in nevarne infekcije.

Fizioterapija opravlja svoje delo v zelo utesnjenih prostorih. Zaradi tega ne more razviti svoje dejavnosti do tiste mere, kot bi jo morala in tudi sama rehabilitacija bolnikov ni tako uspešna.

Vsa zobotehnična dela, so ozko specializirana in izredno natančna (vsak pacient ima pač svoje vrste zobnih in čeljustnih okvar), se vršijo v ozkem in tesnem ter slabo prezračevalnem prostoru, v katerem je večkrat visoka koncentracija raznih plinov in kislin, ki se sproščajo, oziroma se rabijo pri izvajanju teh del in škodno vplivajo na zdravje, izpostavljenih delavcev.

Nabavili smo novi RTG aparat, ki je že prispel in je zaenkrat vskladiščen delno v ZP Nazarje, delno pri GLIN-u. Nimamo na razpolago prostora v ZP, kamor bi ga namestili.

Zdravstveno postajo Nazarje želimo priključiti na toplovod, ki bo zgrajen za porabnike naselja Nazarje. Smo podpisniki samoupravnega sporazuma o izdelavi študije za izvedbo tega objekta.

Podobno kot so prostorsko utesnjeni pri svojem delu zdravstveni delavci v ZP Nazarje, smo utesnjeni tudi v ZP Mozirje.

Ena od splošnih ambulant nima svoje čakalnice. Za čakalnico pacienti v glavnem koristijo stopnišče. Sanitarno higienska in reševalna služba sta nameščeni v temnih in vlažnih kletnih prostorih, ki so slabo zračni in zdravju škodljivi. Nimamo ločenih prostorov za posvetovalnico za dojenčke, ne za dežurno službo, to ni v skladu z osnovnimi sanitarnimi in hig. epid. predpisi o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni itd. Nimamo prostora za arhiv. Trenutno imamo ves arhiv spravljen v garaži reš. avtomobila. Nimamo posebnega prostora za osebno higieno zdravstvenih delavcev, ki po več dni nepretrgoma dežurajo (ob sobotah – nedeljah ter državnih praznikih).

Prostorski problem bi lahko v ZP Mozirje rešili le z dozidavo prizidka k ZP. V ta namen bi lahko izkoristili del zelene površine pred ZP. Da bi lahko delo opravljali v nemotenih pogojih dela, bi potrebovali v ta namen še 200 m2 delovne površine.

Velike težave so v ambulanti Luče, ker so vsi delovni procesi skoncentrirani v enem prostoru, so pogoji dela še težji kot v ZP Nazarje, zlasti kar se tiče laboratorijskih preiskav. Neznosno in nezdružljivo ter strokovno in sanitarno oporečno je, da se tam kjer se vršijo prevezi in dajejo injekcije, zbira tudi kužni material, zato so zdravstveni delavci nenehno izpostavljeni nevarnosti infekcije. Da bi se temu izognili in da bi tudi v tej splošni ambulanti izvajali splošno zdravstveno varstvo na najvišjem nivoju, je nujno potrebno, da pridobimo še en prostor za nemoteno laboratorijsko delo.

Omenjeni razlogi slabih pogojev dela v vseh treh splošnih ambulantah upravičeno narekujejo, da se tudi potrebam investicij v zdravstvu v srednjeročnem obdobju 81–85 nekoliko prisluhne.

dr. IVO BUT

Tekmovanje mladih

11. marca je v Gornjem gradu potekalo tekmovanje Mladi v kmetijstvu. Tekmovanja so se udeležili vsi aktivi mladih zadružnikov, razen Šmihela. Pomerili so se na različnih področjih: strojništvo, živinoreja, poljedelstvo in poznavanje družbeno politične prakse. Največ znanja so pokazali mladi iz AMZ Luče–Solčava. Zmagovalna ekipa se je udeležila regijskega tekmovanja v Titovem Velenju, ki je bilo 2. aprila. Tudi tu so dosegli zelo velik uspeh, saj so znova osvojili prvo mesto.

V Postojni bodo zastopali našo občinsko konferenco in celjsko regijo na republiškem tekmovanju.

Ekipo sestavljajo: ROBAN Barbara, VRŠNIK Helena in VRŠNIK Terezija. Vse tri so dijakinje srednje kmetijske šole v Mariboru. Upamo, in želimo, da se bodo tudi v republiškem merilu dobro izkazale.

MOJCA KRITEJ

Mladinska delovna akcija Vipavska dolina

MDA bi lahko imenovali šolo življenja, v kateri se bolj kot kje drugje krepijo tovariške vezi med našo mladino. Na republiških delovnih akcijah, ki trajajo tri tedne običajno sodelujeta dve brigadi, njim pa se običajno pridruži brigada Rdečega križa Slovenije. Zvezne akcije so za teden dni daljše, na njih pa sodeluje več (tudi do šest) brigad iz vse Jugoslavije.

Naša mladinska delovna brigada „Slavko Šlander" bo letos sodelovala na zvezni MDA Vipavska dolina 83 in sicer v drugi izmeni od 3. do 30. julija 1983. Iz vsake krajevne skupnosti naj bi se brigade udeležili najmanj 3 člani, iz organizacij združenega dela 2 člana, iz študentskega kluba 10 članov.

Z organiziranjem nove zvezne akcije na področju Vipavske doline se bo mladina neposredno vključila v skupna prizadevanja za izboljšanje kmetijskih zemljišč in večji pridelek hrane. Brigadirji bodo delali na urejanju tako reke Vipave in agromelioracijah pod strokovnim vodstvom kmetijskih organizacij. Naselje akcije bo v dijaškem domu v Ajdovščini, ki nudi vse ustrezne pogoje za nemoteno delo in življenje 200 brigadirjev v izmeni. Akcija bo potekala v dveh izmenah po 28 dni, na njej pa bo sodelovalo okrog 400 brigadirjev.

Naša brigada „Slavko Šlander" si je prvič pridobila najvišje priznanje – trak akcije Kobansko 80, isto priznanje na akciji Bela krajina 81 in lani Kras 82.

Vsi, ki želite sodelovati na letošnji akciji se lahko prijavite v svoji OO ZSMS ali na sami občinski konferenci ZSMS Mozirje. Informacije o poteku same akcije pa lahko dobite tudi preko telefona (št. 831–577).

SABINA SUŠNIK

Lučki učenci med igro

Iz pionirske kronike

Tudi mi, učenci osnovne šole Blaža Arniča Luče, radi prebiramo Savinjske novice, ki najdejo pot v vsako, še tako oddaljeno kmetijo.

Radi prebiramo članke, ki opisujejo življenje in delo v domačem okolju, najraje pa seveda prispevke, ki opisujejo dogodke na naši šoli. Takih člankov pa je na žalost bore malo.

Na zadnjem sestanku šolske skupnosti učencev smo se pogovarjali tudi o tem. Tovarišica nam je povedala, da ni treba čakati prav na to, da bodo drugi pisali o nas, ampak da lahko tudi sami kaj napišemo o svojem delu, če hočemo brati v časopisu tudi o nas. Rečeno, storjeno! Odločili smo se, da na kratko povzamemo nekaj najvažnejših opisov iz pionirske kronike v tem šolskem letu.

Že takoj v začetku šolskega leta, 11. septembra 1982 je bil v Lučah občinski praznik občine Mozirje.

20. septembra smo praznovali dan šole. Obudili smo spomin na našega pomembnega rojaka, skladatelja Blaža Arniča. Med številnimi gosti so nas obiskali tudi žena pokojnega Blaža Arniča in sin ter hčerka. Že večkrat je bilo kritično omenjeno, da bi spomenik Blaža Arniča v Lučah zaslužil lepše mesto. Prestavili smo ga pred šolo, kamor tudi sodi, saj se naša šola imenuje po tem svojem velikem rojaku. Na ta dan so tovarišice Vera Šulek, Jožica Podkrajnik, Valči Robnik in Albina Zamrnik predstavile vzgojno, a zelo prisrčno lutkovno igrico, PUJSKOV BRATEC. S svojim nastopom so navdušile občinstvo. V nadaljevanju so učenci iz Ljubljane odigrali lutkovno igrico BUTALCI. Po slavnostnem kosilu so naši gostje iz pobratene šole Sirogojno z našimi predstavniki obiskali rojstno domačijo Blaža Arniča v Zalesu.

21. novembra 1982 so pionirke in pionirji pripravili skupaj z nekaterimi starejšimi program za najstarejše občane. Pionirke so zapele pod vodstvom tov. Ivice Selišnik, recitacijska skupina pa je pripravila recital Prešernovega nagrajenca Daneta Zajca ABECEDARIJO.

28. novembra 1982 je bilo 16 prvošolcev sprejetih v pionirsko organizacijo. Lutkovni krožek pod vodstvom tov. Jožice Podkrajnik je predstavil igrico PIONIRSKI PRAZNIK.

Istega dne so učenci dramsko-recitacijskega krožka v dvorani uprizorili Ingoličevo – DEČEK Z DVEMA IMENOMA. Režiserki sta bili tov. Valerija Robnik in Romana Lukovič. Korajžno ter zelo zavzeto so zaigrali pionirji iz 5. razreda in nekateri drugi. Takrat in pa še 18. decembra v Solčavi, so s svojo igro navdušili gledalce.

21. decembra 1982 je naša delegacija pionirjev obiskala graničarje pri Sv. Duhu pod Olševo ter 22. decembra 1982 graničarje na karavli „Savinjski partizan". Naši pionirji so z veseljem pripravili krajši program za naše budne čuvaje ter si natačno ogledali orožje in se porazgovorili o graničarskih dolžnostih in sploh dolžnostih vojaka.

30. decembra 1982 smo tako kot po drugih šolah organizirali praznovanje starega leta ter prihod Dedka Mraza. Tokrat smo tiho napovedali tekmovanje v domiselnosti in skladnosti okrasitve učilnic ter samostojnih programov. Všeč nam je bila tudi medsebojna obdaritev. Ob 12. uri smo prijetno razpoloženi prisostvovali prihodu Dedka Mraza ter režijsko in igralsko dobro pripravljeni lutkovni igri TRIJE SNEŽAKI.

Po dolgih in žal brez snega obdarjenih počitnicah smo se morali vrniti spet delovno razpoloženi v šolo.

8. februarja 1983 smo pripravili dve proslavi – za mlajše pionirje ter cicibane, – ter za nas pionirje in mladince. Zamislili smo se ob tem, da med tisoči in tisoči ljudi, usoda izbere ljudi, na katere ostane spomin živ tudi sto in več let po njihovi smrti. To so ljudje, ki so naredili v svojem življenju nekaj tako dragocenega, da njihovemu delu čas ne more do živega. Začutili smo, kaj naj pomeni Prešernov dan – kulturni praznik.

15. februarja 1983 smo obudili prastar običaj pustovanja. Potrudili smo se domiselno našemiti, organizirali smo rajanje. Še posebej nam je ugajalo, da so skupaj z nami bili maskirani tudi tovariši učitelji in odrasli delavci naše šole.

Ob koncu je prav, da omenim še naše najmlajše cicibane v vrtcu ter naše starejše tovariše mladince, ki so pripravili program ob Dnevu žena. Marsikdo se je vprašal, koliko truda so vložili naši malčki v svoj program.

Upam, da smo vse pomembnejše dogodke v tem času omenili. O delu smo želeli poročati predvsem tudi zato, da našim staršem in odraslim v kraju, ki so vse premalo povezani s šolo, vsaj po tej poti dokažemo, da znamo odgovorno izpolnjevati naše dolžnosti.

Za odbor šolske skupnosti
RENATA BREZNIK
SIMONA MOLIČNIK

Tito — revolucija — mir

V mesecu aprilu bo izvedeno tekmovanje TITO – REVOLUCIJA – MIR. Mladi bomo tekmovali na temo Graditev nove Jugoslavije. Organizator tekmovanja je OK ZSMS Mozirje, ki bo potekalo 22. aprila ob 16. uri v prostorih COŠ Franc Kocbek Gornji grad. Za tekmovanje se je prijavilo 22 ekip, kar je vsekakor pohvalno, saj se doslej OO ZSMS na tovrstno tekmovanje niso odzivale v zadovoljivem številu. Od prijavljenih ekip jih 5 sodeluje iz osnovnih šol, 3 iz OZD, ostale pa so iz krajevnih skupnosti.

Tekmovanje bo potekalo v pismeni obliki. Trije najboljši posamezniki se bodo udeležili regijskega tekmovanja, ki bo prav tako v Gornjem gradu 25. aprila 1983 ob 16. uri.

SABINA SUŠNIK

Kaj menijo o samoprispevku

Franc Zagožen–Žvižovc iz Vologa. Kmetuje na zemlji svojih prednikov in je tudi sicer dejaven v zadrugi in pri čebelarjih. Ko nanese beseda na samoprispevek je takoj odločno za to, da ga v tretje podaljšamo. Ob tem pripomni, da so seveda še vedno ljudje, ki ne morejo dojeti potrebe po splošnem napredku. Naši ljudje v glavnem razumejo potrebo po združevanju sredstev za naložbe skupnega pomena, kot so tiste za varstvo okolja in turizem. Seveda je zdravstvo potrebno boljših prostorov, saj to občutimo vsakič, ko iščemo zdravstveno pomoč. Zelo važno pa je, da tudi manjše krajevne skupnosti dobijo svoj življenjski prostor in zagotovijo potrebe iz teh sredstev. To se je že v preteklosti izkazalo kot dobro. Tudi v Šmartnem smo začeli zidati prizidek k šoli, ki smo ga že leta pričakovali. Kraj potrebuje večnamenski prostor in tudi otroško varstvo je potreba časa. Več kot jasno je, da brez tretjega samoprispevka ne bo šlo. Če se pa zanj ne bomo odločili, bo to škodilo brez razlike vsem! Saj se zamujeno ne da nadoknaditi. Če bi od skupnih naložb omenili le tisto za razširitev telefonije, potem vemo, da moramo zagotoviti povečano stavbo za centralo, ki bo omogočila več telefonskih priključkov v dolini. Tu pa bi omenil, da bo v bodoče treba manj samovolje PTT pri dodeljevanju številk, vse to mora biti dogovorjeno v okviru krajevne skupnosti pa, da se kar nenadoma najdejo možnosti za priključke mimo vseh dogovorov. To seveda slabi prepričanje ljudi v učinkovitost pravične delitve priključkov. Pa še nejevolja krajanov se ob takih primerih stresa na krajevno skupnost, ki pa je seveda pri tem dejansko na stranskem tiru.

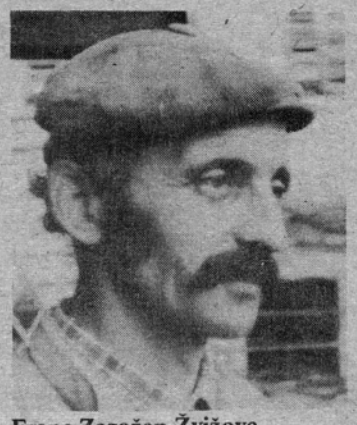

Franc Zagožen Žvižovc

Milan Irmančnik, kmet na Rečici. Samoprispevek je res potreben za večje naložbe, oziroma potrebe tako v občini, kot v kraju. Pri nas je že kar udomačen, saj smo že zbirali za različne namene. Posebno pa je podaljšanje občinskega samoprispevka važno za krajevne skupnosti, katerih edini vir so tako zbrana sredstva. V sedanjih gmotnih težavah in tudi splošno gospodarskih je seveda možno kaj večjega narediti le s skupnimi močmi. Res je, da so težave izrazitejše v tej ali oni veji gospodarstva, tako bi lahko omenil, da se v kmetijstvu ubadamo s cenovnimi nesorazmerji do te mere, da postajajo zavora, pa čeprav je hrana zelo potrebna. Razumem potrebe, ki se nakazujejo v našem načrtu za 3. samoprispevek, vendar menim, da se v preteklosti ni dovolj naredilo iz teh sredstev v našem kraju. Imamo občutek, da smo zapostavljeni. Zato bo v naprej treba upoštevati potrebe bolj pretehtano. Razumljivo pa je potrebno ponovno zbirati sredstva, da ne bo tisto kar smo začeli zaostalo.

Milan Irmančnik

Marta Tajnikar, učiteljica v Novi Štifti je doma sicer iz Oplotnice, vendar pa že drugo leto uči v prenovljeni šoli. Brez pomisleka poudari, da je samoprispevek dobra stvar. Gre za vzajemnost s katero omogočamo hitrejši napredek občine in krajev v njej. Brez sredstev pa seveda ni napredka, ni sodobnosti in vsakdanjih potreb ljudi. Na sploh je mogoče reči da mnogi ljudje pravilno in nepristransko ocenjujejo družbeni napredek, seveda pa so tudi taki, ki pač nočejo videti, da je marsikaj dobrega nastalo prav s sredstvi samoprispevka. S tem je treba računati, ker smo pač ljudje zelo različni in se tudi dokaj različno obnašamo. Seveda se vsega vedno ne da uresničiti, zato so krive včasih resnične težave, večkrat pa tudi naša brezbrižnost. Posebno važno je, da sredstva dobijo tudi krajevne skupnosti, saj so potrebe v posameznih krajih kar velike, posebno velja to za obrobne, kot je Nova Štifta. Verjetno bodo občani trezno presojali, ko se bodo odločali za ali proti samoprispevku, moramo pač imeti pred očmi, da smo svoje sreče sami kovači.

Marta Tajnikar

Avgust Lenar, upokojenec v Logarski dolini meni, da podaljšanje samoprispevka mora uspeti, saj so le tako zagotovljeni viri denarja za večje naloge, ki pa jih imamo kar povsod. Če pogledamo samo po naši Logarski dolini, potem vidimo kaj vse bi bilo potrebno, da bi vladal red in turistično vzdušje. Zato naši ljudje podpirajo načrte, ki jih predvideva program. Seveda pa razumemo tudi potrebe drugje, saj hočemo videti čez lastni plot. V tem pa, razumemo potrebe izkazujemo tudi solidarnost, saj živimo vsi v eni občini, ki nima kaj pričakovati od drugod. Sami moramo torej seči v žep in primakniti svoj delež zato, da bo razvoj šel svojo začrtano pot. Smešno je včasih negodovanje nekaterih češ kaj nas zanima, denimo šola v Mozirju, ali pa kolektor. Vse nas mora zanimati in kar danes ponudimo drugim, bo morda jutri dano nam. Tako je treba razmišljati. Ali pa, naša krajevna skupnost nima od kod jemati, potrebe pa so, torej jih je treba pokrivati s samoprispevkom, zato se mi zdi pravilno, da ga podaljšujemo.

August Lenar

RAZPIS ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1983/84

Kadrovske štipendije:
Združeno delo v občini Mozirje za šolsko leto 1983/84 razpisuje naslednje kadrovske štipendije:

Poklic oz. program	Stopnja zahtevnosti poklica	Število štipendij	Štipenditor
OBDELOVAEC KOVIN	II	2	ŽR, TOZD Kovinarstvo Ljubno
LESAR	III	10	GLIN Nazarje
KONFEKCIONAR	III	20	Elkroj Mozirje
VZDRŽ. VOZIL IN STROJEV	IV	5	GLIN Nazarje
KLJUČAVNIČAR	IV	4	VEZ Mozirje
STRUGAR	IV	1	VEZ Mozirje
FINOMEHANIK	IV	1	ELKROJ Mozirje
KOVINAR–STROJNIK	IV	4	ŽR, TOZD Kovinarstvo Ljubno
ELEKTROENERGETIK	IV	5	GLIN Nazarje
ZIDAR	IV	5	VEZ Mozirje
TESAR	IV	2	VEZ Mozirje
	IV	2	Smreka Gornji grad
LESAR	IV	15	GLIN Nazarje
MIZAR	IV	3	Smreka Gornji grad
KONFEKCIONAR	IV	10	Elkroj Mozirje
PRODAJALEC	IV	5	TDO Savinja, Mozirje
	IV	2	Zgornjesavinska KZ Mozirje
NATAKAR	IV	1	Zgornjesavinska KZ Mozirje
STROJNI TEHNIK	V	1	GLIN Nazarje
ELEKTROENERGETIK	V	1	GLIN Nazarje
ELEKTRONIK	V	1	Elkroj Mozirje
RAČUNALNIŠKI TEHNIK	V	1	Elkroj Mozirje
LESARSKI TEHNIK	V	3	GLIN Nazarje
VARNOSTNI INŽENIR	VI	1	VEZ Mozirje
DIPL. KMET. INŽ. – MEHAN.	VII	1	Zgornjesavinjska KZ Mozirje
DIPL. STROJNI INŽENIR	VII	1	GLIN Nazarje
DIPL. ELEKTRO INŽENIR	VII	2	GLIN Nazarje
DIPL. INŽ. LESARSTVA	VII	1	GLIN Nazarje
DIPL. EKONOMIST	VII	1	GLIN Nazarje
	VII	1	Smreka Gornji grad
ZDRAVNIK SPL. MEDICINE	VII	1	ZC, Splošno zdravstvo Mozirje

Prijave za razpis kadrovskih štipendij morajo prosilci vložiti najkanseje do 15. julija, tisti, ki se bodo naknadno vpisali, pa najkasneje 30 dni po vpisu.
Po določilih samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občini Mozirje bodo kadrovske štipendije podeljene do 15. septembra.
Kandidati morajo prijavi oz. vlogi (obr. DZS, 8,40 — vloga za uveljavljanje socialnovarnostnih pravic) priložiti:
— potrdilo o vpisu v šolo
— overjen prepis oz. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oz. potrdilo višješolske ali visokošolske organizacije združenega dela o opravljenih izpitih,
— potrdilo o premoženjskem stanju družine in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem domačinstvu (potrdilo izda matični urad, potrdi pa Uprava za družbene prihodke,
— potrdilo o dohodkih staršev v preteklem koledarskem letu, navedeni morajo biti vsi dohodki iz delovnega razmerja, iz kmetijstva, obrti in dohodki iz dela v podaljšanem delovnem času in drugih virov. Če so starši upokojenci se priloži odrezek od pokojnine za mesec december 1982.
Posamezni štipenditorji lahko zahtevajo tudi druga potrdila.

Štipendije iz združenih sredstev:
Skupščina samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje občine Mozirje razpisuje štipendije iz združenih sredstev in razlike h kadrovskim štipendijam za udeležence v usmerjenem izobraževanju za prednostne poklice v občini Mozirje.
Za štipendije iz združenih sredstev in razlike h kadrovskim štipendijam lahko zaprosijo kandidati, katerih mesečni dohodek na družinskega člana (vključno z otroškim dodatkom) v letu 1982 ni presegel 55 % poprečnega neto osebnega dohodka v SR Sloveniji, ugotovljenega za leto 1982, kar znaša 7.901.— din.
Pri kandidatih iz kmečkih družin in tistih, ki izkazujejo dohodek tudi od kmetijstva in so dolžni plačevati prispevke in davke iz katastrskega dohodka, je dohodek na člana družine izračunan tako, da se upošteva ugotovljen katastrski dohodek za leto 1982, pomnožen s količnikom, kateri bo naknadno določen.
Kandidati za štipendije iz druženih sredstev zaprosijo za štipendije v občini svojega stalnega bivališča (pri strokovni službi za zaposlovanje Mozirje).
Kandidati za štipendije iz združenih sredstev se morajo predhodno prijaviti na razpisane kadrovske štipendije na območju stalnega bivališča oziroma dnevne migradije delavcev. Štipendije iz združenih sredstev bodo podeljene šele potem, ko bodo za določen poklic podeljene vse kadrovske štipendije, ki jih razpisujejo organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in drugi štipenditorji na navedenem območju.
Kandidati morajo prijavi oziroma vlogi za štipendije priložiti:
— potrdilo o vpisu v šolo
— overjen prepis oziroma fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oziroma potrdilo višješolske ali visokošolske organizacije združenega dela o opravljenih izpitih
— izjavo organizacij združenega dela in drugih štipenditorjev, da je kandidat pri njih zaprosil za kadrovsko štipendijo, vendar mu ta ni bila podeljena
— potrdilo o premoženjskem stanju družine in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu (izdaja oziroma potrjuje ga davčna uprava ali krajevni urad pri skupščini občine)
— potrdilo o dohodkih staršev iz preteklega koledarskega leta: navedeni morajo biti vsi dohodki družine, ki se štejejo za dohodek po predpisih o prispevkih in davkih občanov, vključno z otroškimi dodatki. Če so starši upokojenci, priložijo odrezek od pokojnine za december 1982
— izjavo kandidata, da ne prejema kadrovske štipendije
Za kandidata, ki še ni dopolnil 18 let, podpišejo izjavo tudi starši ali skrbniki.
Prosilci za razliko h kadrovski štipendiji morajo predložiti tudi kopije pogodbe o kadrovski štipendiji.
Kandidati za štipendije ali razlike h kadrovskim štipendijam iz združenih sredstev naj vložijo prošnje s prilogami o materialnem položaju oziroma materialnem položaju svoje družine in učnem uspehu do 5. septembra 1983. Te vloge bodo rešene do 30. septembra 1983. Vsi tisti, ki se naknadno vpišejo, morajo vložiti prijave najkasneje 15 dni po naknadnem vpisu.

Lučki gasilci uspeli!

Občni zbor lučkega gasilskega društva je prikazal obsežno delo v preteklem času. Za največji uspeh prizadevnih gasilcev in seveda razumevajočih krajanov je šteti nabavo gasilskega avtomobila s cisterno. O tem je mogoče že govoriti, saj so sedanji uspehi na zbiranju sredstev spodbudni. Lastniki gozdov so doslej prispevali preko 500 m3 lesa, pa tudi delovne organizacije so se vključile s svojimi prispevki. Tako so gasilci z izdelovalcem avtomobila (TAM Maribor) že sklenili pogodbo in nakazali preko 170 starih milijonov. Seveda bodo stroški nabave višji, računajo na ceno okoli 230 starih milijonov din. Gasilci so zato lahko veseli, da je njihovo delo tako cenjeno. Seveda pa so hvaležni Občinski gasilski zvezi in delovnim organizacijam, ki so podprli njihov načrt. Krajani pa so dokazali, da razumejo potrebo po posodabljanju opreme domačega gasilskega društva.

Povečana in prenovljena COŠ Gornji grad

O nadaljevanju šolanja

Zadnja seja za vzgojo in izobraževanje, kulturo in telesno kulturo pri predsedstvu OK SZDL Mozirje je nakazala nekatera pereča vprašanja, ki spremljajo področje vzgoje in izobraževanja v naši občini. Na žalost se je ponovilo že običajno, da so se seje udeležili predvsem izvajalci ne pa tisti člani sveta, ki so istočasno predstavniki delovnih organizacij.

Na seji smo ponovno ugotavljali, da delavci in občani, združeni v svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih, kot nosilci celotne politike usmerjanja in odločanja o potrebah in razvoju izobraževanja, združeno delo pa v celoti kot nosilec odgovornosti za razvijanje izobraževanja, stojijo ob strani. Kot podkrepitev te trditve navajam udeležbo na razširjeni seji sveta dne 21. 12. 1982, ko je bila na dnevnem redu razprava o smernicah za delo osnovnih šol. Na sejo je bilo vabljenih 40 predstavnikov iz združenega dela, pa jih je prišlo le 7, to je 17,5 %. Takšen odnos ne more biti spodbuda za uspešno delo pri usmerjanju mladih v nadaljnje izobraževanje, gre pa v bistvu za pomembno vprašanje, ki prizadene kar 202 učenca vseh štirih osnovnih šol v občini. Osnovne šole si prizadevajo za poklicno vzgojo, oziroma izobraževanje ter spremljajo sposobnosti učencev za nadaljnje izobraževanje. Ob tem tesno sodelujejo s starši, srednjimi šolami, zavodom zaposlevanje, manj pa z združenim delom.

Učenci so v namerah nakazali zanimanje za 18 usmeritev od možnih 39. Le 173 učencev se je odločilo za nadaljevanje izobraževanja, 21 se jih namerava zaposliti, 8 učencev pa bo ostalo doma na kmetiji. Če primerjamo te podatke s tistimi iz preteklega leta, potem vidimo, da se jih je manj odločilo za nadaljevanje šolanja. Morda še usmeritve: tekstilna 35, kovinskopredelovalna 34, agroživilska 19, lesarstvo 19, blagovno-denarni promet 17, elektro 17, družboslovna 8, pedagoška 5, zdravstvo 5 gostinstvo in turizem 4, rudarstvo, gozdarstvo, gradbeništvo, kultura in promet po 1 in kemija, fizika po 2 učenca. Največ se jih je odločilo za nadaljevanje šolanja na OŠ Mozirje (91 %), sledijo Gornji grad (85 %), Ljubno (82 %) in Luče (77 %). Namere učencev kažejo, da bo le 21 učencev nadaljevalo šolanje izven celjske regije, kjer teh usmeritev ni. Težave pri vpisu bodo imeli v naslednjih usmeritvah: tekstilna in zdravstvena, ker so ugotovljeni veliki viški učencev. Kot kaže se učenci odločajo za usmeritve kjer so razpisane štipendije, oziroma so prosta delovna mesta. Med strokovnjaki prevladuje mnenje, da se združeno delo premalo vključuje v seznanjanje o možnostih vpisa in ostalim, kar bi zanimalo mlade pred poklicnimi odločitvami.

Vsekakor čutimo vsi potrebo po izdelanem dolgoročnem planu kadrov v naši občini, kar je predpogoj za načrtno usmerjanje mladih in preprečevanje viškov delovne sile.

MAJDA URANK

Skupščina Titovega sklada za štipendije mladih delavcev in otrok delavcev SR Slovenije objavlja

RAZPIS ŠTIPENDIJ TITOVEGA SKLADA SR SLOVENIJE

Sklad razpisuje za občino Mozirje v šolskem letu 1983/84

a) 1 štipendijo za mlade delavce ki:
— se odločijo za izobraževanje iz dela ali ob delu,
— imajo najmanj dve leti delovne dobe in niso starejši od 30 let,
— so s svojim dosedanjim delom, prizadevnostjo in ustreznostjo dosegli nadpoprečne delovne rezultate v svojih delovnih okoljih ter
— so aktivni v družbenopolitičnih organizacijah, samoupravnih in delegatskih organih, družbenih organizacijah in društvih;
b) 1 štipendijo za učence in študente ki:
— so redno vključeni v usmerjeno izobraževanje
— dosegajo nadpoprečne učne uspehe — v srednjih šolah praviloma odličen uspeh, v višjih in visokih šolah pa najmanj poprečno oceno 8,
— so aktivni v družbenopolitičnih organizacijah, samoupravnih in delegatskih organih, družbenih organizacijah in društvih.

POSTOPEK ZA PODELITEV ŠTIPENDIJ
Za štipendijo Titovega sklada evidentirajo in predlagajo
a) za mlade delavce do 30. maja 1983
samoupravni organi organizacij združenega dela in delovnih skupnosti, pristojni za kadrovsko področje, na pobudo in po poprejšnji obravnavi v družbeno-političnih organizacijah, posebej organizacijah ZSMS v organizacijah in skupnostih;
b) za učence in študente do junija 1983
sveti šol po poprejšnji obravnavi in presoji predlogov v družbenopolitičnih organizacijah šole in organi konference ZSMS v občini;
Predlog za podeljevanje štipendije mora vsebovati
— utemeljitev predlagatelja o ustreznosti kandidata (nadarjenosti in marljivosti ter družbenopolitičnem udejstvovanju),
— kadrovski interes oziroma zagotovilo predlagatelja ali drugega pristojnega organa v občini o kadrovskih potrebah in zagotovilo o zaposlitvi po končanem študiju,
— za mlade delavce dokazilo o delu in nalogah, ki ga opravlja kandidat,
— za otroke delavcev potrdilo o delih in nalogah staršev ter potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov,
— izjavo kandidata o nameri izobraževanja in želji, da kandidira za štipendijo iz Titovega sklada.

O podelitvi štipendij iz Titovega sklada SR Slovenije odloča v občini odbor za razvoj kadrov, izobraževanje in štipendiranje pri Skupščini občinske samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje, na katerega se vloge naslovijo.

O neuspešnem referendumu v GLINU

V začetku meseca marca smo delavci Glina na referendumu sprejemali spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo in statuta delovne organizacije. S spremembami navedenih samoupravnih splošnih aktov smo želeli oblikovati kolektivni poslovodni organ na ravni delovne organizacije. Poleg tega pa bi s spremembami aktov uredili formalne pogoje za prenos komerciale iz delovne organizacije Gorenje — Promet servis v našo delovno organizacijo. Glavni namen predlaganih sprememb je bil v kadrovski krepitvi delovne organizacije na najbolj zahtevnih poslovodnih in strokovnih delih in nalogah. Kot drugi namen pa razvoj in uveljavljanje kolektivnega dela in odgovornosti v delovni organizaciji.

Kot je znano referendum ni uspel, ker delavci v dveh TOZD niso sprejeli predlaganih sprememb aktov. Takšna opredelitev delavcev na referendumu terja razmišljanja in ocenjevanje zakaj se delavci niso odločili za predlagane spremembe. V družbenopolitičnih organizacijah smo naredili oceno vzrokov za neuspešen referendum. Ta nam je pokazala, da so na odločanje delavcev o oblikovanju kolektivnega poslovodnega organa vplivali številni dejavniki, ki so negativno delovali in odvračali delavce od predlaganih sprememb.

Priprave na referendum smo vršili v dokaj zapletenih in težkih razmerah za katere je značilno:

splošno poslabšanje pogojev gospodarjenja v panogi lesne industrije, ki izraziteje delujejo v naši delovni organizaciji; neurejeni odnosi z Gorenje — Promet servis z velikimi posledicami na področju prodaje; slabo razpoloženje delavcev zaradi nizkih osebnih dohodkov in neprizadeto obnašanje precejšnjega števila delavcev do vsake aktivnosti za spreminjanje razmer.

V javni obravnavi predlaganih sprememb so bila prisotna številna vprašanja na katera smo poskušali dati zadovoljive odgovore. Očitno pa nam to ni dovolj uspelo in so preveč prevladovali negativni dejavniki, ki so vplivali na odločanje delavcev. V aktivnosti pred referendumom ni bilo možno ugotoviti, da so delavci proti predlaganim spremembam. Razprav je bilo malo, prisotna pa so bila vprašanja: ali bodo z novim načinom vodenja doseženi boljši rezultati s pojavi dvomov v učinkovitost KPO; koliko bo stala nova oblika vodenja in kako bo vplivala na osebne dohodke delavcev; kateri ljudje bodo kadrovani za člane KPO; zakaj tako pogoste organizacijske spremembe; zakaj so slabi učinki prejšnjih sprememb v samoupravnem organiziranju in povezovanju.

Vsa navedena vprašanja so bila spremljana še z različnimi govoricami in napačnimi informacijami o kandidatih za KPO. Pri večjem številu delavcev je prisotno močno prepričanje, da je strokovnega kadra dovolj. Zaradi tega se je preveč poudarjalo na nove stroške, premalo pa smo bili prepričani o novih rezultatih. Pri odločanju smo bili preveč obremenjeni s preteklostjo, premalo pa smo razmišljali o našem prihodnjem delu in razvoju. Sprememba oblike poslovodnega organa delovne organizacije in kadrovska krepitev sta v sedanjih gospodarskih, samoupravnih in političnih razmerah nujni za našo delovno organizacijo. To je bilo ponovno poudarjeno v razpravah v okviru družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov po referendumu. Takšno usmeritev, kot je bila predlagana v spremembah samoupravnih aktov, je obravnavala in sprejela tudi občinska skupščina. Skupščina občine je opredelila tudi več nujnih konkretnih nalog in zadolžitev, ki jih moramo takoj opraviti v naši delovni organizaciji. Te naloge in usmeritve smo imeli premalo pred seboj pri odločanju na referendumu. Ni malo tudi takšnih, ki menijo, da je to vmešavanje od zunaj in vmešavanje v samoupravno odločanje. Premalo se zavedamo, da delamo in gospodarimo z družbenimi sredstvi. Samoupravljanje ni neomejeno. Omejeno je z odgovornostjo za dobro gospodarjenje z družbenimi sredstvi.

Ko nastopijo težave v določeni organizaciji združenega dela ima širša družbena skupnost dolžnost in pravico, da pomaga kolektivu iz težav. Delavci pa moramo z večjo mero zaupanja gledati na podane predloge in usmeritve.

Družbenopolitične organizacije v delovni organizaciji in občini smatrajo, da je bil predlog o oblikovanju kolektivnega poslovodnega organa dober in pravilen. Zato se bo z aktivnostjo v tej smeri nadaljevalo. Nadaljna aktivnost bo po usmeritvah družbenopolitičnih organizacij potekala tako, da se bo v celoti proučila organiziranost delovne organizacije in DSSS. Na tej podlagi se bo pripravil predlog za dopolnitev organiziranosti delovne skupnosti skupnih služb s katerim bo zagotovljena potrebna kadrovska krepitev. Ob tem pa bi oblikovali tudi KPO z manjšim številom članov. Pri tem se moramo v celoti zavedati nujnosti kadrovske krepitve, ki jo sedaj zahteva tudi prenos komercialne funkcije v delovno organizacijo.

JOŽE RAKUN
(VEZI–GLIN)

Ob 120 letnici rojstva

Letos praznujemo 90 let SPD, kot Savinjske podružnice in 120 letnico rojstva Frana KOCBEKA. Pred petimi letimi smo bili priča pri odkritju spominske plošče na njegovi rojstni hiši.

Na kratko se spomnimo njega, ki je pričel s planinstvom v tej dolini. Napisal je mnogo člankov in zbiral narodno blago. Z izletom po Gornji Savinjski dolini z Žagarjem je napisal Botanično — potopisne črtice, ob 100 letnici smrti se je spomnil botanika Scopolija s kratkim življenjepisom, mnogo je pisal o domači flori, opisal je Gornji grad v zgodovinskem in zemljepisnem pomenu. Mnogo člankov je objavil v Planinskem vestniku o planinskih kočah, novih poteh, podzemskih jamah, nesrečah v gorah, o podružničnih občnih zborih, književna poročila, nekrologe planincev, spomine in še marsikaj. Že drugo leto po ustanovitvi SPD je izdal VODNIK za Savinjske planine in najbližjo okolico (1894). Ob 70 letnici dr. Johannesa Frischaufa je izdal kratek zapis (1907) in pa spomenico ob 30 letnici Savinjske podružnice. SPD. Njegovo obširno delo o Savinjskih Alpah je izšlo leta 1926. V tem delu

Fran Kocbek

je porabil tekom let nabrano geografsko, turistično — danes bi rekli planinsko zgodovinsko, botanično in folkloristično gradivo z bogatimi avtobiografskimi in literarnimi beležkami ter je v njo uvrstil tudi članke drugih avtorjev. Dolga leta je urejal Koledar SPD, ki ga danes PZS izdaja vpovsem drugi obliki.

BOŽO JORDAN

Nove naloge v telesni kulturi

Kljub temu, da so telesni kulturi in športu v naši občini odmerjena pičla sredstva, pa se to področje hitro in uspešno razvija. Vse več je občanov, ki se vključujejo v organizirane oblike športne rekreacije, velik razmah so doživela šolska športna društva, vse to pa se odraža v vse kvalitetnejših rezultatih, ki jih naši športniki dosegajo na tekmovanjih.

Za razvoj in napredek telesne kulture v naši občini skrbi Zveza telesnokulturnih organizacij. V letošnjem letu je bilo izvoljeno novo vodstvo Zveze, ki mu v tem mandatnem obdobju predsuje Danilo Dobovičnik. Novi izvršni odbor je z vso resnostjo začel z delom. Seveda pa je pred začetkom dela moral sprejeti splošno oceno stanja telesne kulture v občini.

V tej oceni je navedeno, da bo ZTKO organizator 57-ih tekmovanj in prireditev. Temu je treba prišteti še druga tekmovanja, ki jih organizirajo telesnokulturna društva sama, tako, da je različnih tekmovanj vsako leto preko tristo. Ta podatek nam pove, da skoraj ni dneva, da v naši občini ne bi bilo športnega tekmovanja ali prireditve.

Med najbolj aktivnimi športniki v naši občini so strelci. Občinska strelska zveza Mozirje vključuje osem osnovnih strelskih organizacij s 1193 člani. OSO še niso organizirane v KS Nova Štifta in v Bočni, kjer pa že deluje sekcija OSO Šmartno ob Dreti.

Z največjimi problemi se srečuje taborniška zveza, kjer je prišlo do hudih nesoglasij v vodstvu tabornikov. Kljub temu pa se aktivnost tabornikov ni zmanjšala, ampak se je celo povečala. Zaradi nesoglasij pa škriplje pri organizaciji skupnih akcij. Upamo, da se bodo ta nesoglasja s pomočjo družbenopolitičnih organizacij občine Mozirje v najkrajšem času rešila.

V letošnjem letu praznujejo 90-letnico naši planinci. V naši občini deluje šest planinskih društev, v katerih je vključenih kar 2000 članov. Posebej pohvalno je, da so po vseh šolah uspeli organizirati pionirske planinske šole in tako se jim ni treba bati za naraščaj. Seveda pa se društva srečujejo tudi z velikimi problemi, ki so v glavnem finančne narave, saj je vzdrževanje planinskih postojank iz dneva v dan dražje. V letošnjem letu bodo opravili rekonstrukcijo koče na Klemenči jami in koče Pristava na Menini planini.

Z delom osnovnih telesnokulturnih organizacij v glavnem ne moremo biti zadovoljni. Društva Partizan in ostala športna društva po krajevnih skupnostih vse premalo skrbi posvečajo množičnim športno rekreativnim prireditvam. Delo je preveč podrejeno tekmovanju nekaj ekip, ki nastopajo na občinskih prvenstvih in ligah. Njihovi rezultati pa se ob koncu leta prikazujejo kot množična rekreativna dejavnost v KS.

Šolska športna društva dobro delujejo, vendar bi morala posvetiti več pozornosti organizaciji tekmovanj, da bi mladina dobila vtis resnosti in svečanosti tekmovanja.

Športno rekreativno dejavnost v naši občini dopolnjujejo še ŠD Smreka Gornji grad, Zgornjesavinjski šahovski klub Nazarje, Radio klub Mozirje in kegljaški klub ZKZ Mozirje.

Na področju tekmovalnega športa imamo tri prednostne panoge: nogomet, smučanje in odbojko. Za njihovo dejavnost je namenjenih 30 % sredstev, kar je seveda mnogo premalo in si morajo klubi zagotoviti dodatna sredstva na različne druge načine.

Odbojkarski klub Ljubno je dosegel najboljše rezultate, saj dekleta že drugo leto nastopajo v II. zvezni ligi.

Takoj za njimi bi lahko uvrstili smučarske skakalce z Ljubnega, ki predvsem v pionirskih in mladinskih kategorijah posegajo po visokih rezultatih v zveznem merilu. Žal pa tega ne moremo govoriti za alpske smučarje, ki so v razsulu. Obstajajo načrti, da naj bi se alpski smučarji v letošnjem letu na novo organizirali, kar bo morda prineslo boljše rezultate. Zavedati pa se moramo, da alpsko smučanje zahteva velika finančna sredstva, ki pa jih iz sredstev, ki so na razpolago pri ZTKO, ne moremo zagotoviti.

Nogometni klub Elkroj uspešno nastopa v II. slovenski ligi. V klubu prizadevno delajo z mladimi nogometaši, zato so tudi rezultati vrsto let stabilni.

Novo vodstvo ZTKO Mozirje si bo pri svojem delu prizadevalo, da se bo športno rekreativna dejavnost v občini še bolj razširila. Predvsem bo potrebno povečati odstotek žensk, ki se ukvarjajo s športno rekreacijo. Ta je za zdaj izredno majhen. Prav tako bo potrebno vso pozornost posvetiti tudi tekmovalnemu športu, da bodo naši športniki dostojno zastopali občinske barve na najrazličnejših tekmovanjih.

RAJKO PINTAR

Skupina Kovinarja z Ljubnega

Sindikalni šport

Komisija za šport in rekreacijo pri Občinskem svetu zveze sindikatov Mozirje je v sodelovanju z OOZSS Železarne Ravne TOZD Kovinarstvo Ljubno ob Savinji, organizirala 18. februarja 1983 občinsko sindikalno prvenstvo v košarki za moške.

Prvenstvo se je odvijalo v telovadnici osnovne šole v Gornjem gradu.

Čeprav je bilo precej pripomb (Gorenje–Glin, GG) na nova pravila pri izbiranju najboljših OOZSS občine Mozirje glede tega, da mora vsaka OOZSS tekmovati zase, se je že pokazalo, da je odločitev komisije za šport in rekreacijo bila pravilna. Za tekmovanje v košarki se je namreč prijavilo kar 11 ekip, ali z drugimi besedami, če je vsaka ekipa v poprečju štela 7 igralcev, se je v telovadnici osnovne šole v Gornjem gradu na dan tekmovanja organizirano rekreiralo (tekmovalo) blizu 80 ljudi. S tem pa je dosežen naš prvi cilj, ki smo si ga zadali, da dosežemo množičnost.

Samo tekmovanje je po našem mnenju odlično organizirala OOZSS Kovinarstvo Ljubno. Potekalo je brez zastojev in kakršnihkoli problemov. Trdimo lahko, da se je igrala kvalitetna košarka, da so bila moštva izenačena, tako da je marsikatero tekmo odločila tudi športna sreča. V finalni tekmi je ekipa Kovinarstva premagala ekipo Elkroja in tako že drugič zapored osvojila prvo mesto. Druga je bila ekipa Elkroja, tretje mesto pa je osvojila ekipa DSSS Gorenje Glin iz Nazarij.

Komisija za šport
in rekreacijo pri
OS ZSS MOZIRJE

Planinci Luč so zborovali

Veliki napori, ki so jih lučki planinci posvečali izgradnji doma na Loki so dali lepe uspehe, tako je bilo ugotovljeno na letnem zboru PD Luče. Vendar pa so se zadnji dve leti bolj usmerili v poglabljanje društvenega življenja. Velike uspehe pripisujejo mladim, zato so tudi skrbno pripravili pionirsko planinsko šolo. Tako raste rod mladih planincev in z njim zagotavljajo obstoj tako stare dejavnosti v Lučah, kot je planinska. Žal pa so ugotavljali, kako se vrste pionirjev hudo skrčijo, ko pride čas srednje šole. Seveda je ta pojav opaziti povsod, ne le v Lučah. Razveseljivo je povečanje članstva v letu 1982, ki je porastlo pri odraslih za 20 in pri pionirjih za 146 planincev. Da bi pridobili širši krog ljubiteljev planin so pripravili izlete, ki pa še zaenkrat niso množični, razen tistega, ki je bil načrtovan v zahodne Julijce. Nekaterih nalog niso uresničili, tako so premalo pozornosti posvetili širjenju planinske misli med ljudmi. Tudi tečaja za prvo pomoč niso uspeli pripraviti. Poudarili so pomen gorske straže, ki lahko s svojo dejavnostjo marsikaj pripomore, da bodo naše planine ostale lepe in privlačne.

Ko so sprejemali naloge za naprej je bilo veliko govora o proslavi 30-letnice društva, ki sovpada z častitljivo obletnico ustanovitve Savinjske podružnice SPD pred 90 leti. Načrtujejo, da bo proslava 3. 7. tega leta na Loki. Pozornost bodo posvetili vzgoji članstva tudi v naprej, zato načrtujejo poletni planinski tabor. Seveda ne bodo zanemarili izletništva ter smučarskega tekmovanja. Dokončali bodo kočo na Arti, opravili obnovitvena dela na Loki, določena popravila pa nameravajo opraviti tudi na koči pri Igli. Odločeni so končati dela pri prenosni vlečnici na Loki. K vsemu pa seveda pride vzdrževanje planinskih postojank, varstvo naravnega okolja, označevanje poti in še kaj.

Priprave na sprejem štafete mladosti

Pod geslom „Mi svojo srečo gradimo v miru in s pesmijo", je v nedeljo 27. marca krenila iz Zadra letošnja zvezna štafeta mladosti na dolgo pot bratstva in enotnosti Jugoslovanskih narodov in narodnosti.

V našo republiko bo prispela 10. maja v Čabar, na območju celjske regije pa bodo štafeto sprejeli mladi iz šmarske občine.

Mozirski mladinci bomo štafeto sprejeli v Letušu od mladih iz Žalca v soboto 14. 5. 1983 ob 17.20 uri. Mozirje jo bo sprejelo pet minut kasneje, predali pa jo bomo mladim iz Titovega Velenja v Šmartnem ob Paki.

Zvezna štafeta mladosti bo 11. maja prenočila v občini Šentjur, zato se bo tudi naša štiričlanska delegacija udeležila prireditve v Šentjurju.

ANDREJA JERIČ

Srečanje z mladinci iz Železne Kaple

Z zamejskimi mladinci iz Železne Kaple smo se srečali 12. marca v prostorih Kulturnega doma v Nazarjah. Obiskala nas je njihova pet članska delegacija.

Pogovarjali smo se o delu mladih pri nas in v Železni Kapli.

Dogovorili smo se, da bomo v prihodnje več sodelovali in da bomo navezali še tesneje stike. Sodelovali bi na športnem in kulturnem področju, radi pa bi tudi ustanovili skupno komisijo za mednarodne odnose.

Že v aprilu bo OO ZSMS Nazarje gostovala s svojo igrico in recitalom. Prireditelj je Slovensko prosvetno društvo Obir v Železni Kapli.

ANDREJA JERIČ

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV MOZIRJE

OBVESTILO

Vse člane ZŠAM Mozirje želimo opozoriti, da smo v mesecu marcu dobili članski materijal. Ta obsega celo „paleto" kuponov s pomočjo katerih lahko uveljavljate določene popuste. Ti se nanašajo na avtovleko, tehnične preglede na popuste pri turističnih storitvah in še bi lahko naštevali. Ker se nanašajo na to leto — 1983 vas naprošamo, da jih čim hitreje dvignete.
Poslovni čas je ob ponedeljkih in sredah od 15. do 17. ure in prosimo vas, da materijal dvignete ob tem času. V kolikor ne zmorete sami, ga lahko dvigne tudi kdo drug. Ker je to nova oblika vas prosimo, da „zamudo" sprejmete z opravičilom. V bodoče bomo članski materijal delili ob letnem zboru. Upam, da niste pozabili, da so naši prostori še vedno v GASILNEM DOMU v Mozirju.

VEZ n. sol. o. MOZIRJE
TOZD Kovinarstvo
Komisija za delovna razmerja

objavlja
prosta dela in naloge

3 KV varilce
2 KV kleparja
1 KV vodoinštalaterja

Pogoji:
— končana poklicna šola
— 1 leto delovnih izkušenj
— poskusno delo 2 meseca
Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Kandidate vabimo, da svoje prijave pošljejo na naslov: VEZ Mozirje, Mozirje 307 a
Objava velja 15 dni.

Športna dejavnost v Solčavi

Znana je prizadevnost športnega društva Solčava, posebno v zimskih mesecih, ko prirejajo razna tekmovanja na smučeh. Pripravili so sankaško prvenstvo, na katerem je bil najuspešnejši Božo Krivec. Pomerili so se tudi v alpskih disciplinah. Prva pri članicah je bila Marija Roban, pri pionirjih Franci Podbrežnik, pri članih Jože Pečovnik in med veterani Franc Podbrežnik.

Letošnji tradicionalni smuški tek v spomin na požig Solčave, ki ga je pripravila Zveza vaditeljev, učiteljev in trenerjev iz Celja, je bil v Logarski dolini. Udeležilo se ga je kar 251 tekačev. Velja pa poudariti, da je med njimi bilo le nekaj smučarjev iz naše doline. Ta športna zvrst bi morala postati tudi v naši dolini množična, saj imamo zato odlične pogoje.

Zadnja smučarska prireditev letos pa bo tradicionalen slalom za Herletov memorial. To srečanje smučarjev bo 1. maja na Okrešlju. Športno društvo Solčava vabi vse ljubitelje belega športa k udeležbi. Pojasnila dajejo planinska društva.

FRANC PODBREŽNIK

Smuški teki v Logarski dolini privabljajo vse več ljudi

VEZ n. sol. o. MOZIRJE
Razpisna komisija

razpisuje
na podlagi sklepa zbora delavcev DSSS
prosta dela in naloge

VODJE GOSPODARSKO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Pogoji:

— višja ali srednješolska izobrazba ekonomske ali finančne smeri
— 3 oz. 5 let delovnih izkušenj na delih in nalogah, ki zahtevajo sposobnost vodenja, organiziranja in koordiniranja
— mandat traja 4 leta
Pri izbiri kandidatov bomo upoštevali poleg naštetih pogojev tudi celovitost družbenopolitičnih in moralnoetičnih vrednot.
Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: VEZ Mozirje, Mozirje 307 a — za razpisno komisijo.
Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Lokostrelsko tekmovanje

Pisali smo že, da Taborniški odred IV. operativne cone Gornji grad goji poleg drugih taborniških veščin tudi lokostrelstvo. V mesecu oktobru 1982 smo na republiškem tekmovanju osvojili zlato puščico — kar je najvišje priznanje. Z delom na področju lokostrelstva nadaljujemo, zato smo dne 10. 4. 1983 v Gornjem gradu organizirali lokostrelsko tekmovanje v državnem merilu, ki so se ga udeležili pretežno klubi iz Slovenije.

Zaradi finančnih težav v Gornjem gradu ne zmoremo ustanoviti lokostrelskega kluba, zato smo tekmovali pod okriljem Lokostrelskega kluba Kamnik, ta nas tudi finančno podpira. Prav je poudariti, da na tem področju v naši dolini nastaja dober mlad kader. Na tekmovanju so kar trije osvojili zlata odličja in sicer: pri mladinkah Irena Remšak, učenka 8. razreda, pri mladincih Robi Stradovnik, dijak 2. letnika Srednje lesarske šole v Ljubljani, ki je s svojimi dobrimi rezultati na dobri poti, da se uvrsti v državno reprezentanco in naš mentor, oziroma učitelj lokostrelstva Vojko Colnar, ki poučuje na celodnevni osnovni šoli Gornji grad.

Dobre rezultate sta dosegla tudi Andrej Valte, učenec 7. razreda in Jernej Podpečan dijak na Srednji elektro šoli v Titovem Velenju, oba prav tako iz Gornjega grada.

Na koncu bi se želeli zahvaliti ZTKO občine Mozirje, DO Smreka Gornji grad in DO Elkroj Mozirje, ki so nam priskočili na pomoč pri izvedbi tega tekmovanja.

TO IV–OPERATIVNE CONE
Gornji grad

Prijeten glasbeni užitek

Zveza kulturnih organizacij je pripravila v mozirskem prosvetnem domu glasbeni večer študentov medicine. Izvajalci so prijetno presenetili, sicer žal maloštevilne poslušalce. Kakovost in spored bi zahtevala več pozornosti naše javnosti. Izvajalci so bili Miran Možin klavir, Marko Zupan, violina i Alenka Okorn, kitara. Predstavili s se z deli skladateljev Corelli, Vina Vivaldi, Raff, Lobos, Wieniawsk Wagner in Dvorak. Prijatelji resn glasbe so tako prišli na svoj raču

Piše:
MARA BERGANT - TOPOLOVEC

GORNJI GRAD MED NOB

Za tem je Gestapo preselil iz Gornjega grada še: Marijo Božič z otroki, Dorotejo Ogradi, Franca Miklavca, Prislan Ivo, Prislan Vido in mamo Marijo Prislan, Antonijo Bezovšek, Alojza Šebenika, Antonijo Kramar in njenega očeta Mihaela, Antona Kolenca in njegovega očeta Antona, Marijo Kolenc in njeno mater Marijo, Ido Dežela, Marijo Bezovšek in njene otroke, Marijo Sameja z otrokoma, Kolarjeva otroka in Olgo Žmavc z otrokoma, nekaj v taborišče Auschwitz in nekaj v druga izseljeniška taborišča. Iz teh taborišč so se vsi razen Mihaela Kramarja vrnili po osvoboditvi, dočim so vse interniranke v taborišču Auschwitz, razen Nate Bitenc–Filač, Mare Bergant–Topolovec in Vide Prislan–Mrgole, umrle.

Večina organizatorjev in prvoborcev NOV v Gornjem gradu je podlegla v neizprosnem boju z močnim in zahrbtnim okupatorjem. Živa in za borbo sposobna sta ostala Franc Žmavc, st. in sin Franc ter Rasto Brunet, kateri so se umaknili v ilegalo. Izgubo ustreljenih in interniranih delavcev NOG so izpolnili novi borci in aktivisti, ki so sledili pozivu Partije na splošni upor. Dolgotrajna borba je zahtevala nove žrtve in novo trpljenje. V letu 1944 sta bila aretirana predana aktivista Antonija Rismal–Hudeček in Žerovnik Franc. Žerovnik je umrl v taborišču Dachau, Tončka Rismal–Hudeček je bila izpuščena iz zapora in je vstopila v vrste NOV.

Ko je v letu 1943 padel glavni organizator NOG Franc Žmavc, st. je njegovo delo nadaljeval kot mladinski aktivist sin Franc, ki je organiziral zlasti mladino na področju Zg. Sav. doline. Bil pa je že januarja 1944 (v zimski ofenzivi) na pohodu proti znani partizanski hiši Suhovršnikovih na neki jasi neznano od koga ustreljen. Po katastrofi, ki je zadela frontovsko organizacijo junija 1942. sta bila za teren Gornji grad zadolžena za delo in oživljanje NOG t. j. v septembru Bukovski–Nikola in Mavrič–Petkov Jaka.

Trpljenje v celjskih in mariborskih zaporih so okusili še: Marija Remše, Franc Mermal, Marija Mermal, Jože Kranjc, Frančiška Kranjc, Ivan Štiglic, Jožefa Štiglic, Maks Šlander, župnik, Anton in Angela Kolarič, Marija Stare s hčerko Maro, Marija Trbovšek, Marija Božič, Alojz Statinšek, Frančiška Slatinšek, Jože Urek, Franc in Marija Remic s hčerko. Od teh so Franca Remica 12. februarja 1945 obesili kot talca na Stranicah pri Frankolovem.

V zimski ofenzivi decembra 1944., ki so jo Nemci izvedli s pomočjo Ukrajincev–Vlasovcev, so napravili temeljito čistko po gozdovih v okolici Gornjega grada. V tej čistki so izgubili življenje kot borci ali aktivisti NOG naslednji domačini: Boris Prislan, Rasto Brunet (borec NOV že od leta 1942), Alojz Volovšek, Ciril Žmavc. Razen že naštetih so med okupacijo Gornjega grada izgubili življenje bodisi kot borci NOV, ali pa zaradi vojaških operacij v območju Gornjega grada (bombardiranje itd) še tile domačini: Franc Bevc, Jože Brglez, Stanko in Jože Bezovšek, Franc Bevc (1915), Ivan Bezovšek, Vincenc Černevšek, Anton Drobež, Marija Fricelj, Franc Hren, Jože Krebs, Ivan Mavrič, Franc Majko, Albert Matjaž, Ivana Matjaž, pd Presečnica s štirimi ml. otroki (bombardiranje domačije, ker je tu bila krojaška delavnica IV. operativne ZONE), Peter Zagradišnik, Matija in Ivan Pustoslemšek, Ludvik Prašnikar, Avgust in Ivan Potočnik, Ivan in Anton Pustoslemšek, Ivan Presečnik, Viktor Repenšek, Miloš Smolnikar, Franc Stare, Bojan Smolnikar, Janez Štorgelj, Ivan Špeh, Franc Tesovnik, Marija Tesovnik, Ivan Tesovnik, Anton Ugovšek, Jože in Ivan Volovšek, Ivan Žmavc, Jože Žmavc in Nejče Štorgelj.

Naj je bilo trpljenje Gornjegrajčanov še tolikšno, naj so bile žrtve še tako težke, jih je prebivalstvo Gornjega grada in okolice junaško prenašalo. Z malimi izjemami so v borbi proti okupatorju sodelovali vsi, vsak po svojih močeh. Kdorkoli je imel priliko, da se je takrat zadrževal v Gornjem gradu, je odnesel s seboj spomin na zavedno in borbeno ljudstvo, ki se je skoro v celoti odzvalo pozivu KPS in tovariša TITA, na skupno borbo proti fašizmu, na borbo za osvoboditev.

Slava vsem onim, ki so s svojo smrtjo pripomogli k osvoboditvi jugoslovanskih narodov in ovekovečili spomin na najtežjo borbo naših narodov. Vsem onim pa, ki so kakorkoli trpeli pri drobljenju suženjskih verig slovenskega ljudstva ali pri tem pomagali, ki torej upravičeno nosijo in zaslužijo naziv članov Zveze borcev, gre iskrena zahvala nas vseh, ki nadaljujemo, sedaj ne več krvavo, a enako težko borbo za socializem.

op. avtorja:
V tem zapisu sem le delno opisala razvoj in delo NOG v Gornjem gradu z okolico, ne pa toliko sosednjih krajev kot so Bočna in Nova Štifta. Podrobno opisovanje se nanaša na začetni razvoj in obseg NOG od začetka okupacije do julija 1942, t. j. do največjih aretacij, streljanj talcev in izseljevanja družin.
Nadaljne delo NOG je obdelano le površno, zato ni navedeno delo in razvoj mladinske org. in org. AFŽ, kakor tudi ne vstopanje posameznikov v vrste NOV in org. ljudske oblasti.
Obstaja verjetnost, da so imena nekaterih oseb, ustreljenih talcev, sodelavcev NOG in žrtve fašizma nehote in nevede izostala iz tega sestavka. Prizadete prosim, da imena teh oseb sporočijo uredništvu.

PRIPIS UREDNIKA:

Avtorica žapisa je opozorila na nekatere napake pri pisanju imen, tako je bilo zamenjano pri Žmavcu kjer je pomotoma navedeno ime očeta Franca. Pravilno je torej Ivan Mrazek Žmavc, pd. Mrmoljev Anza. Pri Brunetu je pravilno Rasto – Tomo Brunet. Seveda morajo bralci upoštevati možnosti napak pri prepisovanju, pa tudi pri stavljenju v tiskarni. Dalje naj bralci upoštevajo, da pri zapisu ne gre za strokovno delo zgodovinarja, temveč le za spomine na razvoj NOG v Gornjem gradu. V to pa je zajeto samo obdobje od prihoda okupatorja do leta 1942, ko je avtorica bila odpeljana v taborišče. Vsako dobronamerno opozorilo bo seveda vsebino obogatilo, ne moremo pa upoštevati pripomb, ki zahtevajo podrobnosti, te so pa lahko le plod raziskovanja. Vsekakor je odmevnost sestavka velika, kar pomeni, da je delo Mare Topolovečeve zelo pomembno.

KONEC

Posodobljena cesta v Šmihel

Veterinarsko dežurstvo

11. 4. do 17. 4. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 840–112
18. 4. do 24. 4. Lešnik Marjan, dipl. vet. Ljubija, tel. 831–017
25. 4. do 3. 5. Zagožen Drago, dipl. vet., Ljubno, tel. 840–094
4. 5. do 8. 5. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 840–112
9. 5. do 15. 5. Lešnik Marjan, dipl. vet., Ljubija, tel. 831–017

Kino Mozirje v maju

3. 5. ZGODBE NAVADNE NOROSTI – italijanski film – ljub. drama
5. 5. DAN KOBRE – ameriško-italijanski film – kriminalka
7/8. 5. ŠTIRJE NEPRIDIPRAVI – ameriški film – komedija
10. 5. SEZONA MIRU V PARIZU – jugoslovanski film – ljub. drama
12. 5. PRIHAJA JEZDEC – ameriški film – western
14/1. 5. JABOLKO – ameriški film – glasbeni
17. 5. PLOČEVINASTI BOBEN – nemški film – politična satira
19. 5. LJUBEZEN IN SMRT – ameriški film – komedija
21/22. 5. ATLANTIC CITY – ameriški film – pustolovski
24. 5. MOČNI IN ZLOČINCI – ameriški film – politična drama
26. 5. UČNA LETA IZUMITELJA POLŽA – slovenski film – mladinski
28/29. 5. PODMORNICA – nemški film – vojni
31. 5. ROBIN HOOD NIKOLI NE UMRE – španski film – avanturistični

Kino Ljubno v maju

3. V. ČLOVEK PUMA – avanturistični film
7. – 8. V. AJKULA II. – ameriški film, pustolovski
10. V. SKRIVNOST INDIJSKEGA ZLATA
14. – 15. V. ŽENA DEVICA – italijanski film, seksi komedija Mladini do 16 leta ogled ni dovoljen
17. V. VOJNA ZVEZD – ameriški film, znanstvenofantastični
21. – 22. V. SRAMEŽLJIVSEM, AMPAK SE ZDRAVIM – francoski film, komedija
24. V. LJUBEZENSKE IN DRUGE ZGODBE – ameriški film, avanturistični
28. V. ŽGEČKLJIVE ZGODBE – nemški film, seksi komedija Mladini do 16 leta ogled ni dovoljen
29. V. SREČNI LUKEC – francoski film, risanka
31. V. POMLADNI VETER – slovenski film, ljubezenski

Kino Gornji grad

1. 1 maja film „MORNARJI V POSTELJI DANSKI FILM“ erotični
2. 7 in 8 maja film „PEVEC JEZZA“ ameriški glasbeni film
3. 14–15 maja film „SAFARI EXPRESS“ italijanski avanturistični film
4. 21–22 maja film „LETALIŠČE 80 CONCORDE“ ameriški avanturistični film
5. 28–29 maja film „DEKLETA GREDO V MUNCHEN“ zapadno nemški film

Florijan Vodovnik — Carl Siegenfeld (1824—1884)

Doslej je o Florijanu Vodovniku (Carlu Siegenfeldu), našem rojaku in pesniku, največ pisal pesnik in dramatik dr. Anton Medved. Tega sicer ni prav veliko, vendar je za oceno Vodovnika kot pesnika dovolj.

Florijan Vodovnik je bil rojen v Radegundi 12. aprila 1824, a se je s starši kmalu preselil (ob Ljubljo). Deček je bil menda nadarjen, zato je oče poskrbel, da je hodil v šolo v Mozirje. Leta 1834 je bil vpisan v častno knjigo, kar priča, da je bil med boljšimi učenci (po tedanjih merilih zaradi lepega vedenja, napredka v verouku in drugih predmetih).

Dobrotniki so ga leta 1838 dali v Celje na gimnazijo. Ostal je odličen učenec. V počitnicah je zahajal k pesniku Jožefu Lipoldu na Rečico, kateri mu je menda dal pobudo za prve pesmi.

Po gimnaziji je Vodovnik šel študirat na filozofsko fakulteto v Gradec, ker je hotel postati profesor. Toda leta 1848 je izbruhnila revolucija in Vodovnik se je odločil, da bo postal vojak. Drugi študenti so stopili na stran upornikov, njemu pa se je to gnusilo, saj je bil vrl državljan in zvest podanik svojega cesarja. Odločil se je, da bo z mečem v roki branil avstrijsko državo in habsburško vlado.

Vodovnik se je kot vojak hitro vzpenjal. Sprva je služboval v Zagrebu, leta 1859 je bil poklican v Italijo, nato pa je več let živel v Gradcu, kjer je bil tudi poročen (z Julijo pl. Laukhard). Zaradi bolehnosti je stopil v pokoj, ko pa se mu je zdravje izboljšalo, je sprejel službo vojaškega oskrbnika v polku tirolskih lovcev v Innsbrucku. Ko se je vrnil v Gradec, je nevarno zbolel in 21. februarja 1884 umrl.

Še k pojasnitvi njegovega dvojnega imena: že kot študent se je skrival pod imenom Karol Siegenfeld, pozneje (pet let pred smrtjo) pa so mu ime Carl Siegenfeld uradno priznali.

Vodovnik je le malo pisal v slovenskem jeziku. Njegov življenjepisec razlaga, da je bilo za to krivo pomanjkljivo znanje slovenskega jezika, ki se ga pač nikoli ni učil. Toda videti je, da je iz pesnjenja v slovenskem jeziku počasi drsel v ustvarjanje v nemškem. Popolno ponemčenje imena je bilo zadnje dejanje, ki je v Siegenfeldu opravilo s slovenstvom.

V zadnjih letih življenja je izdal 13 pesmi, ki jih je razdelil med prijatelje. Pesniško zbirko Gedichte des Hauptmannes Carl Vodovnik–Siegenfeld (Pesmi stotnika Carla Vodovnika–Siegenfelda) je oskrbel A. Medved; imela je nemško pisan uvod in je izšla v Celju leta 1897.

Ko je Medved prvič bral Vodovnikove nemške pesmi, si je ustvaril o njih izredno dobro mnenje: „To je pesnik! Res, čista poezija!“ Pesem Svidenje mu je tako ugajala, da je menil: „Nemškega klasika imam v rokah. Da, to je pesnik! Iz vsake vrstice veje pristen pesniški duh; plemenite misli in zdravi nazori se zrcalijo v divnih umotvorih.“ Ocenjevalcu ni ustrezalo edinole to, da so bile pisane v nemščini, ne pa v slovenščini.

Medvedovo mnenje se današnjemu bralcu zdi strupeno posmehljivo. Nemške pesmi so sicer dobro narejene, zanimive, ker govorijo o naših krajih (Mozirju, pesnikovi rojstni hiši, Savinji, Radegundi, Šmihelu itd.) in ljudeh (pesnikovi materi, Jožefu Lipoldu), vendar so vse preveč gostobesedne, premalo pesniške moči je v njih, prispodobe se ponavljajo, včasih na presenetljivih mestih. Redki slovenski verzi so priložnostne narave, plitvi in pustijo bralca hladnega.

Ne za Vodovnikovo slavo, temveč za ilustracijo, kako je pisal, naj bo objavljen začetek njegove pesmi Das Schulhaus zu Prassberg (Šola v Mozirju). Pesem je prevedena v slovenščino, zvesto sledi originalu, vendar nima ohranjenega metričnega vzorca in rim: „V Mozirju ob Savinji, / tu stoji zala hiša, / tu sem nekdaj šel / pogosto vanjo in iz nje. / Tukaj je padla v moje prsi / prva luč znanja, / in kar sem se tu naučil, / tega nisem pozabil. // Bil sem deček s planine, / o lepi zlati čas. / Kako pogosto sem tekel v dolino, / pot mi ni bila dolga; / in tudi opoldne ni bila / miza pogrnjena zame, / tudi košček črnega kruha / mi je slastno teknil. // Učitelj je bil dober do mene, / bil je poštenjak; / z ljubeznijo mislim tudi / na župnika in na kaplana, / tudi na mnoge tržane, / na mnoge tržanke; / moje srce, to je knjiga, / v kateri so vsi zapisani. /Knjiga je bila moje veselje, / učenje moja radost; / tako lahko se mi je zdelo, / ko da bi vse že od nekdaj vedel.“

PETER WEISS

Matična kronika za februar in marec

SMRTI: HREŠAN Frančišek, star 77 let, upokojenec iz Tera, PUSTOSLEMŠEK Franc, star 76 let, upokojenec iz Tera, GERMADNIK Janez, star 91 let, upokojenec iz Juvanja, TERBOVŠEK Anton, star 66 let, upokojenec iz Ljubnega, PRISLAN Janez, star 70 let, upokojenec iz Meliš, FEKNER Jože, star 73 let, kmet iz Dobrovlja, PRELOŽNIK Antonija, stara 84 let, gospodinja iz Radegunde, DELEJA Ana, stara 75 let, upokojenka iz Pustega polja, VISOČNIK Marija, stara 57 let, kmetovalka iz Rovt, SEM Jožef, star 93 let, upokojenec iz Ljubnega, CIGALE Anton, star 84 let, upokojenec iz Pustega polja, ROBNIK Franc, star 45 let, zidar iz Raduhe, ZAVRATNIK Frančiška, stara 82 let, upokojenka iz Strmca, BLAŽIČ Janez, star 73 let, upokojenec iz Solčave, MOLIČNIK Terezija, stara 89 let, upokojenka iz Luče, ROPOTAR Treza, stara 72 let, upokojenka iz Grušovelj, BIDER Matevž, star 89 let, upokojenec iz Nizke, GOLOB Mihael, star 39 let, mizar iz Bočne 180, DROFELNIK Jožef, star 85 let, upokojenec iz Okonine, REMIC Ana, stara 83 let, preužitkarica iz Juvanja, CERAR Miklavž, star 31 let, trgovec iz Primoža, RETKO Ana, stara 74 let, upokojenka iz Radegunde, BLAŽIČ Vincenc, star 70 let, upokojenec iz Solčave, BASTL Janez, star 84 let, upokojenec iz Homec Brda, RAKUN Janez, star 77 let, upokojenec iz Šentjanža, SEDOVŠEK Angela, stara 72 let, kmečka upokojenka iz Radegunde, MAURIČ Matevž, star 81 let, kmet iz Šmiklavža, FORŠTNER Franc, star 44 let, kmetovalec iz Dobrovlja, ŽUNTER Anton, star 76 let, upokojenec iz Mozirja, ŽNIDAR Marija, stara 77 let, upokojenka iz Ljubije, TURK Franc, star 85 let, kmetovalec iz Brezja, KUMER Ivan, star 58 let, upokojenec iz Lepe njive, PERME Alojz, star 82 let, upokojenec iz Lok.

POROKE: KLADNIK Alojz, star 26 let, delavec iz Skornega in OBLAK Marija, stara 30 let, kmečka delavka iz Lepe njive; NARALOČNIK Franc, star 30 let, ključavničar iz Šmihela in BLEKAČ Jožica, stara 21 let, vzgojiteljica iz Rečice ob Savinji; LESJAK Franc, star 25 let, orodjar iz Mozirja in ŠNAJDER Branka, stara 21 let, ekonomski tehnik iz Titovega Velenja; KOVAČEVIĆ Hrvoje, star 32 let, stomatolog iz Gornjega grada in PEČNIK Nada, stara 20 let, delavka iz Varpolja; SKOK Benedikt, star 25 let, študent iz Mozirja in KLANČNIK Ana, stara 22 let, ekonomski thenik iz Mozirja; GOLOB Stanislav, star 30 let, brusilec iz Žlabra in NIKOLIĆ Milka, stara 28 let, čistilka iz Žlabra; POLANŠEK Roman, star 49 let iz Podvolovljeka 35 in KOSMAČ Štefanija, stara 32 let iz Konjskega vrha; VERŠNIK Danijel, star 27 let, delavec iz Bočne in JERŠE Janja, stara 18 let, delavka iz Bočne; MAVRIČ Franc, star 28 let, elektroing. iz Gornjega grada in SUHOVERŠNIK Irma, stara 21 let, ekonomski tehnik iz Šmiklavža; RIHTER Ivan, star 26 let, šofer iz Tiroseka in PEČNIK Jožica, stara 25 let, dipl. ekonomist iz Florjana; FORŠTNER Anton, star 38 let, delavec iz Dobrovlja in DEŠMAN Marija, stara 35 let, delavka iz Konjskega vrha.

Urednikova beseda

Najprej velja pohvala pridnim dopisnikom z naših šol. Seveda boste razumeli, da vsega ne moremo objaviti, ne zato, ker bi bilo morda slabo, pač pa zato, ker ni prostora. Pustili smo prednost lučkim učencem, ki se dolgo niso oglasili.

Glede oddaje rokopisov ne more več veljati objavljeni datum, ker smo odvisni od roka, ki ga postavlja tiskarna. Torej pripročamo oddajo prispevkov do 10. vsakega meseca.

Dopis bralke Ljudmile Završnik smo predali krajevni skupnosti Mozirje, da odgovori na vprašanje. Ko bo odgovor bomo tudi vprašanje objavili. Uredniški odbor se je odločil, da bo sestavek A. Božiča objavljen skupaj z odgovorom v prihodnji številki.

„VVZ Mozirje

razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

1 vzgojiteljica za določen čas s polnim delovnim časom od 13. maja 1983 do 12. februarja 1984 za DE Gornji grad (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu).

Prošnje pošljite najkasneje 8 dni po objavi na naslov: Vzgojnovarstveni zavod Mozirje, 63330 Mozirje“.

Delavsko gibanje

Izšla je brošura, ki jo je založil občinski sindikalni svet Mozirje in opisuje razvoj delavskega gibanja v Gornji Savinjski dolini v času pred drugo vojno. Zapis vsebuje številne listine in zanimive fotografije iz vsakodnevnih dogodkov tistega časa. Delovne organizacije so namenile v veliki meri naklado svojim delavcem. V zalogi pa ima to brošuro blagovnica Savinje v Mozirju.

Savinjske NOVICE

„Savinjske novice“ izhajajo mesečno - Izdaja SZDL občine Mozirje - Urejuje uredniški odbor - Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik - Fotografska priprava Ciril Sem - Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon: (063) 831-069 - Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje, številka:

52810-637-55424 - Savinjske novice, glasilo SO Mozirje - Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 20. v mesecu - Stavek, filmi in prelom DITC, tozd Grafika Novo mesto - Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani - Po mnenju IŠ SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.